Egzemplarz Obowiązkowy WBP w Kielcach Ob 833/83 rec

Cena 5 zł

Echo dnia

Nr 222 (3378) Kielce, poniedziałek, 14.XI.1983 r. Rok XIII

W 65 rocznicę odzyskania niepodległości

W Kielcach obchody 65 rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości rozpoczęło złożenie kwiatów przez delegacje społeczeństwa miasta pod pomnikiem Bojowników o Wyzwolenie Narodowe i Społeczne na Kadzielni. Przybyły władze województwa i miasta m.in. z sekretarzem KW PZPR — **Eugeniuszem Cichoniem**, prezesem WK ZSL — **Czesławem Kozakiem**, prezesem WK SD — **Krzysztofem Zarębą** i prezydentem miasta — **Stanisławem Garbaczem**. Kwiaty złożono także pod płytą Tadeusza Kościuszki na wzgórzu zamkowym oraz pod pomnikiem Poległych Harcerzy.

W piątkowe popołudnie w sali portretowej kieleckiego zamku odbył się koncert zorganizowany przez Wojewódzką i Miejską Radę Patriotycznego Ruchu Odrodzenia Narodowego. Referat okolicznościowy wygłosił wiceprzewodniczący RW PRON — **Tadeusz Zawistowski**. Następnie wystąpił smyczkowy zespół kameralny kieleckich filharmoników „Collegium Musicum". (alp)

Fot. Al. Piekarski

Po wyrwaniu zębów przejrzała na oczy

43-letnia Gun Thoresson od ponad 20 lat była niewidoma. Niedawno udała się do dentysty, który wyrwał jej 3 zęby. Po tym zabiegu pani Thoresson odzyskała wzrok.

Jak się okazało, trzy zęby były plombowane masą zawierającą rtęć. Dentysta, który zdecydował się je wyrwać, zakładał, że pacjentka oślepła z powodu zatrucia organizmu rtęcią. Okazało się, że miał rację.

Rękaw zamiast... drabiny

Nowy, oryginalny sposób ewakuowania mieszkańców z płonących budynków, szczególnie z najwyższych pięter, opracowali specjaliści szwajcarscy.

Tradycyjną drabinę zastąpi specjalny rękaw, zamontowany na wozach strażackich. Będzie on podnoszony w górę za pomocą skomplikowanego mechanizmu. Rękaw jest zrobiony z elastycznych, odpornych na wysokie temperatury materiałów. „Ruch osobowy" w rękawie jest regulowany przy użyciu specjalnych mankietów. Przepustowość tego urządzenia wynosi 30 osób na minutę. Chłodzenie rękawa odbywa się za pomocą sprężonego powietrza.

Założenia podwyżki cen żywności

Jak już wiadomo, Urząd Cen, zgodnie z zapowiedziami przedstawił do konsultacji wariantowe propozycje podwyżki cen żywności oraz sposobu i zakresu wyrównania najsłabszym materialnie grupom ludności skutków tej podwyżki. Na stronach 3, 4, 9 i 10 zamieszczamy założenia operacji.

na gorąco

Rozpoczęła się kampania sprawozdawczo-wyborcza. Jest ona kolejnym, tym razem szczególnie wymagającym egzaminem dojrzałości partyjnych szeregów. Odbyły się już pierwsze zebrania grup oraz oddziałowych i podstawowych organizacji w różnych środowiskach. W nadchodzących tygodniach będzie ich coraz więcej. Doświadczenia uczą, że partia nie może zajmować się sobą kosztem wielu różnych, z reguły trudnych zadań, jakie przed nią stoją. Dziś terminarz na nadchodzące miesiące i cały nadchodzący rok jest

DOKOŃCZENIE NA STR. 2

DZIS

● **Syryjska Agencja Prasowa, SANA, potwierdziła wcześniejsze doniesienia, iż prezydent tego kraju, Hafez Asad przebywa w szpitalu w związku z zapaleniem wyrostka robaczkowego. Nagła choroba Asada spowodowała odroczenie dzisiejszej wizyty prezydenta Libanu, Dżemajela w Damaszku.**

● **Radio bejruckie podało, że dziś rano pod ostrzałem rakietowym znalazła się centralna część wschodniego Bejrutu. W płomieniach stanęło kilka samochodów osobowych i ciężarówek. Brak informacji, czy były jakieś ofiary.**

● **Prezydent USA, Ronald Reagan po zakończeniu wizyty w Japonii i Korei Południowej odleciał w poniedziałek rano z Seulu do Waszyngtonu. Reagan zobowiązał się do wzmocnienia siły bojowej ok. 40 tysięcy żołnierzy amerykańskich stacjonujących w Korei Południowej.**

Co się komu opłaca, czyli...

Mleko nie trafi samo do domu

Jest wczesny poranek, za oknami jeszcze ciemno. Zrywamy się z łóżka wcześniej, bo trzeba wyjść do sklepu, by odstać swoje w kolejce, kupić mleko, pieczywo, przygotować domownikom śniadanie, zjeść w biegu jakąś bułkę i pędzić na przystanek autobusowy. Przywykliśmy do takiej sytuacji. A przecież mogłoby być tak:

Jest wczesny poranek, za oknami jeszcze ciemno. Pora wstawać, zjeść śniadanie. Nie ma problemu: otwieramy drzwi, a tu ... koszyczek, a w nim: mleko, chrupiące bułeczki, twarożek, poranna gazeta. Dzień zaczął się dobrze.

Czy nie może tak być? Wszak chętnych na mleko z poranną dostawą do domu jest sporo. Rozmawialiśmy z mieszkańcami osiedla Uroczysko w Kielcach:

— A czy to w ogóle jest możliwe? — zapytała z powątpiewaniem matka trojga dzieci. — Oczywiście, bardzo bym chciała rano znaleźć mleko pod drzwiami, bo często muszę zabierać całą trójkę do sklepu. Taka poranna wyprawa kosztuje mnie dużo zdrowia i nerwów.

— Kolejki w sklepie tak mnie przerażają, że rano nigdy mleka nie kupuję — twierdzi następny klient. — I na śniadania jest herbata. Zapomniałem już, jak smakuje zupa mleczna; w domu mama robiła ją często, bo w Warszawie — gdzie mieszkałem — nie było problemu z dostawą mleka do domu.

DOKOŃCZENIE NA STR. 2

Przyszła zima

Na szlakach komunikacyjnych województwa kieleckiego w minioną sobotę i niedzielę było dość spokojnie. Nieuwaga kierowców i nieprzystosowanie do nowych warunków jazdy doprowadziły do kilku drobnych kolizji. Wczoraj wieczorem oficer dyżurny RUSW, por. Antoni Milczarek, zawiadomił nas jedynie o śmiertelnym zdarzeniu, które miało miejsce w Skorzeszycach k. Górna. Śmierć poniósł rowerzysta w czasie, gdy wyprzedzał go samochód ciężarowy „tir".

W nocy z soboty na niedzielę niespodziewanie zawitała zima. W Górach Świętokrzyskich zanotowano temperaturę minus 10 st. C. Niedzielne przedpołudnie było jednak nieco cieplejsze.

Na niektórych odcinkaoch dróg było ślisko. Wyjechali tam do pracy drogowcy informowani przez funkcjonariuszy milicji i kierowców o miejscowo występujących gołoledziach przez dyżurny telefon DODP o numerze 31-41-00.

Fot. Al. Piekarski

Ciekawe odkrycia archeologiczne

W Smolicach k. Oświęcimia (woj. bielskie) w czasie pobierania żwiru z Wisły natrafiono na ciekawe znaleziska archeologiczne. W żwirze rzecznym znaleziono nagolennik wojownika sprzed 2,5 tys. lat oraz dwa topory rycerskie z okresu średniowiecza.

Rezultatem badań archeologicznych, jakie prowadzi się obecnie w zamku Sułkowskich w Bielsku-Białej, jest odkrycie fragmentów murów z XV wieku.

Niezwykłe samobójstwo

W niecodzienny sposób odebrała sobie życie 64-letnia Louisa Ramos, mieszkanka San Diego (Kalifornia). Zatrzymana przez policję w jednym ze sklepów, w którym usiłowała dokonać kradzieży, oświadczyła funkcjonariuszom, że wstrzyma oddech, jeśli ci zaczną ją przesłuchiwać.

Gdy mimo to przystąpili oni do czynności śledczych, kobieta wprowadziła swoją groźbę w czyn; po chwili straciła przytomność. Lekarze stwierdzili zatrzymanie pracy serca.

Tragiczny w skutkach atak dzikich pszczół

Rój dzikich pszczół zaatakował w górach położonych w centralnym Tajwanie grupę turystów. 10 dotkliwie pokąsanych osób umieszczono w szpitalu. Kilkunastoletnia dziewczyna zmarła. Lekarze stwierdzili na jej ciele 200 śladów po ukąszeniach.

http://sbc.wbp.kielce.pl

w skrócie

● W Warszawie odbędzie się dziś II Krajowa Narada Aktywu Akademickiego ZSMP. Dokonany zostanie bilans ubiegłorocznej działalności związku w środowisku studenckim oraz wytyczone kierunki pracy w nowym roku akademickim.

● **W Łącznej — głównym ośrodku lubelskiego górnictwa — rozpoczyna się w poniedziałek 2-dniowe sympozjum naukowe poświęcone problemom aktywności kulturalnej ludności w rejonie uprzemysłowionym.**

● Przygotowania do obchodów 40-lecia Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w regionie elbląskim oraz znaczenie tych obchodów dla aktywizacji politycznej i społecznej mieszkańców to temat poniedziałkowych obrad plenum Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Elblągu.

● **Północny oddział Polskiego Stowarzyszenia Jazzowego w Bydgoszczy inauguruje dziś koncertem w Toruniu dziewiątą edycję Pomorskiej Jesieni Jazzowej. W tym roku impreza obejmuje swym zasięgiem 7 miast wojewódzkich, a biorą w niej udział laureaci krajowych festiwali jazzowych.**

● Stałą klientelę zakładu artykułów sportowych „Polsport" w Bydgoszczy stanowią kluby sportowe niektórych dyscyplin i liczna rzesza turystów. Zakład specjalizuje się bowiem w produkcji różnorodnych plecaków — od małego dziecięcego do przydatnych dla kwalifikowanych turystów a nawet taterników.

Co się komu opłaca

DOKOŃCZENIE ZE STR. 1

W PSS „Społem" taka usługa, jak roznoszenie mleka, teoretycznie istnieje. Teoretycznie, bo trudno mówić o praktyce, gdy w całym mieście pracuje trzech (słownie trzech) roznosicieli mleka. W dwóch sklepach: przy ul. Chęcińskiej i Grunwaldzkiej. Dlaczego tak mało? Właściwie trudno się dziwić. Roznosiciele zatrudniani są na umowę — zlecenie. Pracują 363 dni w roku, płatne zwolnienie lekarskie przysługuje im dopiero po 30 dniach choroby, a o zastępstwa muszą się starać sami (i płacić za to z własnej kieszeni). Do tych „zachęcających" warunków pracy dodać należy wczesne wstawanie (godz. 3—4) i bieganie z koszykami pełnymi butelek mleka po piętrach budynków. Miesięczna płaca wynosi przeciętnie 2,5 tys. zł.

Nikt do roznoszenia mleka się nie garnie. Czasem tylko jakiś emeryt chce dorobić. Studenci nie wykazują zainteresowania, jak na nich — praca zaczyna się zbyt wcześnie. Niektórzy próbują, lecz po kilku dniach a nawet godzinach rezygnują. Sklepom pozostaje więc zwrócić wpłacone przez klientów pieniądze.

Roznoszenie mleka nie opłaca się zatem roznosicielom, nie opłaca się także, jak się okazuje, PSS „Społem". Klient płaci za usługę trzy złote, roznosiciel dostaje 1,6 zł, a spółdzielnia — na czysto 0,34 zł za butelkę. Cóż to więc za zysk? — pytają w spółdzielni. Po co myśleć jeszcze o dostawie innych artykułów, np. pieczywo?

Przykłady z innych miast dowodzą jednak, że na roznoszeniu mleka można zarobić. Na Wybrzeżu powstaje Spółdzielnia Pracy Dostawców Domowych „Dom". Jej członkowie uzyskują świadczenia przysługujące pracownikom stałym. Spółdzielnia dbać będzie o zabezpieczanie punktów dostaw przed kradzieżą, dostarczy roznosicielom odzież ochronną, wprowadzi środki techniczne ułatwiające pracę (wózki akumulatorowe i spalinowe) oraz koszyki na butelki. Zakłada się, że do nowej spółdzielni, która rozpocznie działalność w styczniu przyszłego roku, przystąpi 200 roznosicieli mleka w Gdyni i Sopocie. W okresie późniejszym asortyment artykułów spożywczych przynoszonych do domu ma obejmować także pieczywo, śmietanę i nabiał. Zadowoleni będą klienci, zadowolony także i handel, który odpocznie od długich kolejek i sprzeda większe ilości mleka, pieczywa.

Czy takich wzorów nie można naśladować?

7 listopada br. z Centralnego Związku Spółdzielni Spożywców wpłynęła do PSS „Społem" w Kielcach propozycja, by roznosicieli mleka zatrudniać na etacie (na podstawie umowy o pracę). Wtedy możliwe byłoby także roznoszenie mleka w godzinach popołudniowych. W ciągu najbliższych kilkunastu dni podjęta zostanie decyzja dotycząca nowych warunków pracy. O efektach poinformujemy czytelników.

(luc, kb)

Wystawa filatelistyczna w Starachowicach

Starachowicki Klub Kolekcjonera działający przy Spółdzielczym Domu Kultury oraz miejscowe koło PZF organizują z okazji 66 rocznicy Rewolucji Październikowej i 65-lecia odzyskania niepodległości Polski wystawę filatelistyczną związaną tematycznie z tymi wydarzeniami.

Ekspozycja ma być czynna w dniach 14—20 listopada br. w ŚDK na Skarpie, a przygotowują ją miejscowi zbieracze znaczków pocztowych. **(lip)**

reporterzy zanotowali:

● Członkowie Towarzystwa Przyjaciół Górnictwa, Hutnictwa i Przemysłu Staropolskiego w Kielcach zebrali się 12 bm. na walnym zgromadzeniu sprawozdawczo-wyborczym. Oceniono działalność towarzystwa w latach 1976-83 oraz przedyskutowano kierunki rozwoju, program naukowy i popularyzatorski na lata 1984-87. Kontynuowane będą interdyscyplinarne badania naukowe i sympozja popularnonaukowe, których kalendarium ustali w najbliższym czasie Rada Naukowa. Towarzystwo będzie nadal kontynuować starania o otaczanie opieką prawną najcenniejszych obiektów techniki w województwie kieleckim. Ze względu na duże walory poznawcze i wychowawcze organizowane będą również w latach przyszłych „Dymarki Świętokrzyskie".

Uczestniczący w zebraniu wicewojewoda kielecki, **Edward Wójcik,** wyróżnił zasłużonych członków towarzystwa odznakami „Za zasługi dla Kielecczyzny" i „Za opiekę nad zabytkami". Przewodniczącym Rady Naukowej wybrany został ponownie **prof. dr inż. Wacław Różański.** Przewodniczący towarzystwa zostanie wybrany w najbliższym czasie. **(kaz)**

na gorąco

DOKOŃCZENIE ZE STR. 1

gęsty od wysoce zobowiązujących zapisów. Chodzi o to, by sprostać im w sposób uporządkowany i przemyślany.

XIII plenum zaakcentowało konieczność spójności działań partii w sferze ideologii, polityki i ekonomiki. Tych wielkich i małych problemów nie da się rozwiązywać osobno. Ideologia to przecież nie abstrakt, lecz suma i hierarchia wartości socjalizmu, które powinny upowszechniać się w świadomości ludzkiej i sprawdzać w życiu, wokół nas. Powinny one potwierdzać się na całym obszarze potencjalnego wpływu i oddziaływania członka partii, partyjnej organizacji, partyjnego zebrania.

XIII plenum pogłębiło odpowiedzi na pytanie, jaka powinna być partia, jakość jej szeregów, ideowe wnętrze i ideowa temperatura, by móc sprostać wszystkim tym zadaniom. Sprawozdawczo-wyborcze zebrania będą na tej drodze kolejnym krokiem.

Projekt nowego systemu stypendiów dla uczniów

W Ministerstwie Oświaty i Wychowania opracowano propozycje zmian systemu pomocy stypendialnej dla uczniów szkół ogólnokształcących i zawodowych. Celem jest zapewnienie efektywniejszej pomocy socjalnej uczącej się młodzieży oraz lepsze dostosowanie systemu stypendialnego do potrzeb i kierunków polityki oświatowej. Chodzi tutaj o zwiększenie liczby młodzieży korzystającej z pomocy stypendialnej państwa, jak też o podwyższenie wysokości wypłacanych stypendiów.

Myśli się, co jest sprawą bardzo istotną, o zwiększeniu funduszu stypendialnego dla liceów ogólnokształcących, które w porównaniu ze szkołami zawodowymi znajdują się pod tym względem w znacznie gorszej sytuacji. Zakłada się m.in. zachowanie preferencji w uzyskiwaniu stypendiów przez uczniów kształcących się w deficytowych zawodach i specjalnościach rolniczych.

Ogólnie, w szkolnictwie naszym korzysta obecnie z pomocy stypendialnej ponad 300 tys. uczniów. Jest ona przeznaczona w głównej mierze dla młodzieży szkół ponadpodstawowych. O ile jednak w szkołach zawodowych około 30 proc. młodzieży objętych jest pomocą stypendialną, to w liceach ogólnokształcących tylko niespełna 11 proc. W takim ustanowieniu systemu stypendialnego dopatrywać się można mniejszego, niż by się należało spodziewać, udziału uczniów ze środowisk robotniczych i chłopskich w liceach ogólnokształcących, a co za tym idzie, później na studiach wyższych. Niskie są również stawki stypendialne, pełne stypendium wynosi bowiem 840 złotych miesięcznie, co, rzecz jasna, nie może stanowić większej pomocy w utrzymaniu dziecka, zwłaszcza poza domem. Częstokroć jednak, z uwagi na szczupłość środków, przydzielane są stypendia częściowe.

Ze stypendiów, ze zrozumiałych względów korzysta w głównej mierze młodzież w internatach oraz mieszkająca na stancjach. Zmiana systemu stypendiów, jak się wydaje, staje się obecnie koniecznością, jeśli mają one stanowić istotny czynnik pomocy w kształceniu dzieci rodzin mniej zamożnych, a więc pomocy takiej potrzebujących.

Nowa galeria w Kielcach

W Kielcach rozpoczął działalność salon wystawienniczo-handlowy **Jacka Tomali,** artysty, który próbuje sił w różnych dziedzinach sztuki. Placówka oferuje obrazy, srebrną biżuterię, wyroby artystyczne z drewna. Na inaugurację działalności wybrano pokaz prac znanego kieleckiego malarza Zbigniewa Kurkowskiego. Sprzedaż jego obrazów połączono z retrospektywną wystawą płócien wypożyczonych od prywatnych kolekcjonerów.

Krajowe perspektywy mikroprocesorów

Specjaliści z Komitetu Elektroniki i Telekomunikacji PAN oraz ze Stowarzyszenia Elektryków Polskich są zdania, że szerszego niż dotychczas stosowania mikrokomputerów w Polsce, przede wszystkim w przemyśle, a później w powszechnym użytku można się spodziewać już w najbliższych latach. Opracowano bowiem i wytwarza się polskie mikroprocesory, trwają prace nad kolejnymi mikroprocesorami i mikrokomputerami.

Gratulujemy jubileuszu teatrowi z Radomia

Pierwszą premierą **Teatru Powszechnego im. Jana Kochanowskiego w Radomiu** był spektakl **Aleksandra Maliszewskiego „Droga do Czarnolasu"** w reżyserii **Zygmunta Wojdana.** Od tego czasu minęło 5 lat. Teatr wrósł w to miasto, ma swoją publiczność, kłopoty i sukcesy.

W związku z 5-leciem istnienia radomskiej sceny odbyło się spotkanie zespołu aktorskiego z władzami polityczno-administracyjnymi miasta, podczas którego wręczono dyplomy, odznaczenia i nagrody. Obecna sytuacja teatru, plany i zamierzenia — oto główne tematy, jakie były podejmowane na konferencji prasowej. Jubileuszowy wieczór uświetniła polska prapremiera sztuki **Aleksieja Arbuzowa „Wspomnienie"** w reżyserii **Zygmunta Wojdana.** 5-letnia historia teatru zawarta jest w prezentowanej w foyer wystawie fotograficznej **Krzysztofa Gajewskiego. (żuk)**

Bez pobłażania dla kombinatorów i niesolidnych podatników

W październiku br. organa skarbowe przeprowadziły w kraju 493 kontrole i dochodzenia karne skarbowe w prywatnych zakładach oraz u osób fizycznych, trudniących się różnego rodzaju działalnością gospodarczą nie rejestrowaną, a także kontrole dochodów nie zgłoszonych do opodatkowania. W wyniku czynności kontrolno-dochodzeniowych ujawniono 410 przestępstw i wykroczeń skarbowych, podlegających sankcjom karno-skarbowym. W sprawach tych skierowano do właściwych urzędów skarbowych wnioski podatkowe i karne skarbowe.

134 przestępstwa i wykroczenia popełnili właściciele zakładów zarejestrowanych, natomiast 276 — dopuściły się osoby, które nie zgłosiły obowiązku podatkowego. Ujawniono, że nierzetelni podatnicy winni są skarbowi państwa 93,6 mln zł. Nie zapłacone należności zabezpieczono na majątku i wierzytelnościach podatników do wysokości 72 mln zł, to jest 77 proc. nie zapłaconych kwot.

Poważne przestępstwa i wykroczenia podatkowe ujawniono w działalności rejestrowanej. Tak np. właściciel zakładu szlifowania szkła kryształowego w woj. kaliskim, opłacający podatek zryczałtowany, ukrywał część osiąganych obrotów oraz zaniżał faktycznie wypłacane wynagrodzenia pracowników, uszczuplając w związku z tym podatek od wynagrodzeń. Należności podatkowe w wysokości 7,7 mln zł zabezpieczono częściowo na majątku podatnika.

W Łodzi właściciel dwóch ferm hodowlanych, w tym jednej zarejestrowanej na podstawioną osobę, bezpodstawnie korzystał ze zryczałtowanej formy opodatkowania. Wynikłe stąd uszczuplenia podatkowe w wysokości 1.513 tys. zł zabezpieczono w całości na majątku nierzetelnego podatnika.

Natomiast ogrodnik z Łowicza, właściciel gospodarstwa szklarniowego, podawał nieprawdziwe dane stanowiące podstawę do ustalenia podatku wyrównawczego oraz zaniżał podatek od wynagrodzeń pracowników, narażając tym samym skarb państwa na straty w wysokości 2 mln zł.

Z kolei właściciel przedsiębiorstwa transportowego z Zabrza wykonywał część usług transportowych na rachunek innych osób oraz trudnił się handlem węglem, na co nie posiadał zezwolenia. Uszczuplenia podatkowe w wysokości 632 tys. zł również i w tym przypadku zabezpieczono w pełni na majątku tego podatnika.

W wielu przypadkach poważne rozmiary osiągnęła nielegalna, nie rejestrowana działalność gospodarcza. Tak np. mieszkaniec Elbląga, wykorzystując uprawnienia różnych osób do zakupu towarów w PHZ „Baltona" handlował tymi towarami, nie zgłaszając obowiązku podatkowego. Część dewiz na zakup towarów pochodziła z darowizny również nie zgłoszonej do opodatkowania.

Natomiast mieszkaniec **Ostrowca Świętokrzyskiego,** właściciel taksówki osobowej handlował samochodami, które nabywał w „Polmozbycie" i sprowadzał z zagranicy. Nie zapłacił w związku z tą działalnością podatków w wys. 1.264 tys. zł. Sumę tę zabezpieczono w całości na majątku niesolidnego podatnika.

Z kolei sprytny „przedsiębiorca" z Warszawy handlował wyrobami elektrotechnicznymi, nabywanymi od marynarzy. Nie zgłaszając tej działalności do opodatkowania naraził on skarb państwa na stratę 700 tys. zł.

Wszystkim osobom, które dopuściły się nadużyć podatkowych, niezależnie od obowiązku zapłacenia podatku, grożą kary grzywien przewidziane w przepisach ustawy karnej skarbowej. (PAP)

DZIENNIK ROBOTNICZEJ SPÓŁDZIELNI WYDAWNICZEJ „PRASA—KSIĄŻKA—RUCH". WYDAWCA Kieleckie Wydawnictwo Prasowe RSW „Prasa-Książka-Ruch". Redaguje kolegium. ADRES REDAKCJI: 25-367 Kielce,

http://sbc.wbp.kielce.pl

Założenia podwyżki cen żywności

Urząd Cen, zgodnie z wcześniejszymi zapowiedziami, przedstawia do konsultacji szerokiej opinii społecznej wariantowe propozycje podwyżki cen żywności oraz sposobu i zakresu wyrównania najsłabszym materialnie grupom ludności skutków tej podwyżki cen.

Urząd Cen oczekuje, że w wyniku konsultacji społecznej uzyskana zostanie opinia, który z przedstawionych wariantów budzi najmniej niechęci społecznej. Być może zebrane zostaną także uwagi pozwalające na opracowanie innego jeszcze wariantu podwyżki cen i innego sposobu i zakresu wyrównania wzrostu kosztów utrzymania, spowodowanego tą podwyżką cen.

Wszyscy obywatele mogą indywidualnie lub zespołowo wypowiedzieć swoje zdanie w sprawie przedłożonych propozycji, kierując listy i uwagi do redakcji gazet oraz radia i telewizji, a także bezpośrednio do Urzędu Cen w Warszawie, ul. Świętokrzyska 12.

Minister do spraw cen zwrócił się z prośbą również do federacji związków zawodowych oraz instytucji i organizacji społecznych, a także ośrodków i stowarzyszeń naukowych o wypowiedzenie swoich opinii i uwag na temat przedstawionych propozycji podwyżek cen.

Wyniki konsultacji zostaną podsumowane przez Urząd Cen przy współudziale czynników społecznych i przedstawione zainteresowanym instytucjom i organizacjom oraz opinii publicznej w środkach masowego przekazu. Do nich też ustosunkuje się Urząd Cen przed podjęciem decyzji w sprawie zmiany cen artykułów żywnościowych.

Urząd Cen uprzejmie prosi obywateli, którzy zechcą wypowiedzieć się na temat przedstawiony do konsultacji o nadsyłanie uwag i propozycji do dnia 12 grudnia br.

1. CZY PODWYŻKA CEN ŻYWNOŚCI JEST KONIECZNA?

Bezpośrednią przyczyną proponowanej podwyżki cen żywności jest podwyżka cen skupu produktów rolnych wprowadzona w lipcu 1983 roku. W istocie rzeczy ceny żywności powinny być podniesione jednocześnie z podwyżką cen skupu, rząd zdecydował się jednak na opóźnienie podwyżki cen żywności o pół roku biorąc pod uwagę stosunkowo wysoki wzrost kosztów utrzymania w I półroczu 1983 r. W czerwcowym komunikacie prasowym o podwyżce cen skupu produktów rolnych poinformowano jednocześnie opinię publiczną o odłożeniu podwyżki cen żywności na początek 1984 r.

Dlaczego konsekwencją podwyżki cen skupu produktów rolnych powinna być podwyżka cen detalicznych żywności? Czy nie można byłoby pozostawić bez zmiany obecnych cen żywności mimo podniesienia cen skupu?

Odpowiedź na te pytania możemy znaleźć w bardzo świeżych jeszcze przecież doświadczeniach lat siedemdziesiątych.

W tym czasie prowadzono właśnie taką politykę cen detalicznych — wielokrotnie podnoszono ceny skupu produktów rolnych nie wiążąc tego z podwyżkami cen żywności. Ceny żywności albo nie były w ogóle zmieniane (np. na cukier, mleko), albo zmieniano je w sposób fragmentaryczny i niekonsekwentny (np. wprowadzenie nowych rodzajów pieczywa po wyższych cenach, sprzedaż mięsa po cenach komercyjnych) i w stopniu znacznie niższym od wzrostu cen skupu.

Taka polityka cen doprowadziła do zupełnego rozerwania związku między cenami żywności i kosztami jej produkcji, między cenami żywności i cenami skupu produktów rolnych. Miało to groźne skutki dla naszej gospodarki i dla całego społeczeństwa. Skutkiem tej polityki stała się przede wszystkim rezygnacja bardzo dużej liczby małych gospodarstw chłopskich i robotniczo-chłopskich z hodowli bydła i trzody. Gospodarstwa te prowadziły uprzednio hodowlę głównie na własne potrzeby, przeznaczając nadwyżki na sprzedaż. Z chwilą, gdy — rosnący stopniowo w latach siedemdziesiątych — koszt wyprodukowania mleka, masła czy mięsa we własnym gospodarstwie stał się wyższy od ceny detalicznej jaka obowiązywała w handlu uspołecznionym, dalsze prowadzenie hodowli było — rzecz oczywista — nieopłacalne. W rezultacie duża liczba gospodarstw, które w pierwszej połowie lat siedemdziesiątych były producentami mleka i mięsa oraz sprzedawcami części tej produkcji stała się w drugiej połowie lat siedemdziesiątych nabywcami tych produktów w handlu uspołecznionym. Część nabywanych w handlu uspołecznionym produktów (chleb, kasze, mleko) przeznaczano przy tym na cele paszowe.

Ubytek produkcji w małych gospodarstwach rolnych starano się wyrównać jej rozwojem w wielkich, specjalistycznych gospodarstwach fermowych. O ile jednak drobny producent rolny prowadził hodowlę głównie w oparciu o własne zasoby paszowe, to duże gospodarstwa fermowe musiały w większym stopniu polegać na zaopatrzeniu w pasze z zewnątrz. Na te cele zwiększano import pasz i zbóż, który spowodował ok. 1/3 ogólnego zadłużenia dewizowego kraju.

Wzrost kosztów produkcji żywności, spowodowany głównie wzrostem cen skupu surowca rolnego przy względnie stałych cenach detalicznych pokrywany był stale rosnącymi dotacjami budżetu państwa. Dotacje te stały się dla budżetu bardzo poważnym obciążeniem — ograniczały one możliwości zwiększania innych wydatków budżetowych (np. na cele socjalne, budownictwo mieszkaniowe, komunikację).

Jak wiadomo i tak nie udało się w końcu uniknąć podwyżki cen żywności dla likwidacji tych wszystkich dysproporcji. Podwyżka ta, wprowadzona w lutym 1982 roku, była przy tym niezmiernie wysoka i bolesna dla całego społeczeństwa, musiała ona bowiem usuwać dysproporcje, które narastały przez kilkanaście lat.

Błędów polityki cen z lat siedemdziesiątych nie wolno nam powtarzać. Nie możemy dopuścić do ponownego rozerwania związków między cenami skupu produktów rolnych i cenami detalicznymi żywności, między kosztami jej produkcji i cenami, po których jest sprzedawana. Znamy bowiem skutki takiego postępowania — byłyby one podobne do tych, z którymi mieliśmy do czynienia w drugiej połowie lat siedemdziesiątych: ograniczenie hodowli w małych gospodarstwach chłopskich i robotniczo-chłopskich, którego w krótkim czasie nie da się zastąpić innymi formami produkcji, w konsekwencji pogorszenie zaopatrzenia w żywność, powrót kolejek przed ogołoconymi z towarów sklepami, ponowne nadmierne obciążenie budżetu państwa dotacjami do produkcji żywności, ograniczenie z tego powodu środków finansowych, kierowanych na cele społeczne itp.

2. DLACZEGO W LIPCU 1983 R. PODNIESIONO CENY SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH?

Ceny skupu produktów rolnych podniesiono w lipcu 1983 r. po to, by utrzymać opłacalność produkcji rolnej i sprzyjać w ten sposób jej rozwojowi, który jest konieczny dla polepszenia zaopatrzenia społeczeństwa w żywność.

Podwyżka cen skupu produktów rolnych miała na celu wyrównanie producentom rolnym wzrostu kosztów produkcji, jaki miał miejsce po poprzedniej zmianie cen skupu w lutym 1982 roku i był spowodowany wzrostem cen środków produkcji rolnej (maszyn, narzędzi, ciągników itp.) oraz usług produkcyjnych, z których korzystają gospodarstwa rolne. Ocenia się, że tylko indywidualne rolnictwo zostało obciążone z tego tytułu kwotą dodatkowych wydatków ok. 55 mld zł w skali rocznej — odpowiednio wzrosły także koszty produkcji w uspołecznionych gospodarstwach rolnych. Przyczyną podwyżki cen środków produkcji rolnej i usług świadczonych dla rolnictwa był z kolei wzrost kosztów w zakładach wytwarzających te środki bądź świadczących te usługi, w szczególności wzrosły koszty płac. Płace były w I półroczu 1983 roku wyższe przeciętnie o 30 proc. niż w I półroczu 1982, podczas gdy nie nastąpił w tym czasie proporcjonalny do wzrostu wynagrodzeń wzrost wydajności pracy. Zwiększyło to jednostkowe koszty wytwarzanych wyrobów i świadczonych usług w całej gospodarce, także w zakładach wytwarzających środki produkcji dla rolnictwa i świadczących mu usługi. Dodatkowe obciążenie kosztów zostało spowodowane wzrostem składki ubezpieczeniowej płaconej na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z 33 proc. do 43 proc. sumy wynagrodzeń, koniecznym z uwagi na wzrost wypłat z tytułu świadczeń społecznych (emerytury, renty, zasiłki rodzinne). Przyczyną wzrostu kosztów w zakładach wytwarzających środki produkcji dla rolnictwa był również wzrost cen materiałów i surowców oraz usług nabywanych od dostawców krajowych i zagranicznych.

Podsumowując, można stwierdzić, iż przyczyną wzrostu kosztów i cen środków produkcji dla rolnictwa i usług produkcyjnych świadczonych na jego rzecz są zwyżkowe ruchy kosztów i cen, nadmierny w stosunku do wzrostu wydajności pracy wzrost wynagrodzeń, a także wzrost cen importowanych surowców i komponentów, do którego przyczyniły się trudności w ich zakupie spowodowane amerykańskimi restrykcjami.

Ten ruch cen i kosztów został w 1983 r. znacznie zmniejszony w porównaniu z rokiem 1982, całkowicie opanować go jednak się jeszcze nie dało — potrzebny na to jest nieco dłuższy czas niż jeden rok.

Rolnictwa od tego zwyżkowego ruchu cen i kosztów, który występuje w całej gospodarce, odgrodzić się nie da, zaś wzrost kosztów w rolnictwie musi zostać wyrównany odpowiednim wzrostem cen skupu produktów rolnych, jeśli ma być zapewniona opłacalność ich wytwarzania. Ceny skupu muszą również pobudzać dalszy wzrost produkcji rolnej.

3. JAK MAJĄ WZROSNĄĆ CENY ŻYWNOŚCI?

Podwyżka cen detalicznych żywności powinna pokryć co najmniej skutki wzrostu cen skupu surowców rolnych z lipca 1983 roku, a także zwiększenia kosztów produkcji żywności i obrotu żywnością niezależnych od przedsiębiorstw przemysłu spożywczego i przedsiębiorstw handlowych sprzedających artykuły spożywcze. Dotyczy to w szczególności wzrostu kosztów w przemyśle spożywczym i w handlu artykułami spożywczymi spowodowanego zwyżką cen zaopatrzeniowych innych surowców i materiałów, jak paliwa, energia, a także opłat za przewoży towarów koleją i transportem samochodowym. Tylko przy takiej podwyżce cen żywności, tzn. pokrywającej wzrost kosztów, jest możliwe niepowiększanie dotacji budżetowych do jej produkcji. Łączna suma wzrostu kosztów produkcji i obrotu żywnością z tych tytułów wynosi ok. 120 mld zł, z czego ok. 80 mld zł stanowią skutki podwyżki cen surowca rolnego w lipcu 1983 r. (licząc łącznie skup z gospodarstw indywidualnych i uspołecznionych), a ok. 40 mld zł skutki wzrostu pozostałych kosztów produkcji i obrotu z przyczyn niezależnych od przedsiębiorstw przemysłu spożywczego i handlu artykułami spożywczymi.

Biorąc powyższe pod uwagę przedstawia się do konsultacji dwa warianty podwyżki cen podstawowych artykułów żywnościowych (mleka i przetworów, mięsa i przetworów, pieczywa i przetworów zbożowych, tłuszczów roślinnych i cukru):

— pierwszy, który umownie można by nazwać „kosztowym", zmierzający przede wszystkim do pokrycia skutków wzrostu kosztów produkcji żywności i obrotu artykułami spożywczymi spowodowanego omówionymi już wyżej przyczynami.

— drugi, który można by nazwać „rynkowo-socjalnym", uwzględniający w nieco większym stopniu stosunki rynkowe oraz stopień zaspokojenia popytu na poszczególne artykuły spożywcze. Tym samym stwarza on lepsze warunki odchodzenia od reglamentacji ich sprzedaży. Daje on ponadto możliwość wygospodarowania środków na szersze wyrównanie skutków zmian cen najsłabszym materialnie grupom ludności. W ramach wariantu I proponuje się rozpatrzyć dwa „podwarianty", które zostały w tekście oznaczone jako wariant I A i wariant I B.

WARIANT I

Wariant ten opiera się na założeniu pokrycia skutków podwyżek cen skupu i utrzymania na dotychczasowym poziomie dotacji do produkcji żywności. Skutki podwyżki cen żywności wyniosłyby w tym wariancie ok. 120 mld zł. Skutki te są jednakowe dla obu „podwariantów" (I A i I B), które różnią się od siebie natomiast skalą wzrostu cen konkretnych artykułów spożywczych (ceny niektórych artykułów spożywczych w wariancie I B są wyższe niż w wariancie I A, a innych — niższe).

WARIANT I A

W wariancie tym przyjmuje się, że skala podwyżek cen większości artykułów najszerszej konsumpcji byłaby bardzo zbliżona i mieściłaby się w granicach 10—15 proc. W tych granicach podniesiono by ceny mleka, serów twarogowych, serów twardych, niższych gatunków mięsa i wędlin, tłuszczów zwierzęcych i roślinnych oraz cukru. W większym jednak stopniu proponuje się podnieść ceny:

— pieczywa i przetworów zbożowo-mącznych z uwagi na stosunkowo wysoką podwyżkę cen skupu zbóż w lipcu 1983 roku; większa podwyżka cen jest tu także potrzebna dla zapobieżenia zużywaniu tych artykułów na cele niezgodne z ich przeznaczeniem (spasanie) i dla stworzenia warunków do zniesienia reglamentacji sprzedaży mąki i kasz,

— masła, gdzie jest to niezbędne dla utrzymania ciągłości sprzedaży,

— wyższych gatunków mięsa i wędlin z uwagi na bardzo wysoki popyt na te artykuły i brak możliwości jego zaspokojenia przy obecnym stosunku między cenami wyższych i niższych gatunków oraz kurcząt.

WARIANT I B

Dla większości artykułów żywnościowych zakłada się taki sam wzrost cen, jak w wariancie I A.

Jednak wyższy niż w wariancie IA, zakłada się wzrost cen dla masła, śmietany, tłuszczów zwierzęcych (słoniny i smalcu) oraz oleju słonecznikowego i sojowego. Ma to na celu stworzenie warunków dla zapewnienia ciągłości sprzedaży tych artykułów bez potrzeby reglamentowania ich sprzedaży.

CIĄG DALSZY NA STR. 4

DZIENNIK ROBOTNICZEJ SPÓŁDZIELNI WYDAWNICZEJ „PRASA—KSIĄŻKA—RUCH". WYDAWCA Kieleckie Wydawnictwo Prasowe RSW „Prasa-Książka-Ruch". Redaguje kolegium. ADRES REDAKCJI: 25-367 Kielce,

http://sbc.wbp.kielce.pl

Założenia podwyżki cen żywności

CIĄG DALSZY ZE STR. 3

Jednocześnie proponuje się pozostawić bez zmiany (na dotychczasowym poziomie) ceny serów twarogowych, margaryny zwykłej i oleju rzepakowego oraz zakłada się mniejszą niż w wariancie I A podwyżkę cen mięsa i wędlin wyższych gatunków (np. schabu, szynki itp.)

WARIANT II

W tym wariancie uwzględnia się w większym jeszcze stopniu możliwości zrównoważenia popytu z podażą poszczególnych artykułów żywnościowych. Stwarza on także warunki dla szerszego zrekompensowania skutków zmian cen.

Przyjmuje się więc przede wszystkim, iż mimo wzrostu kosztów pozostawi się bez zmiany ceny artykułów spożywczych istotnych dla kosztów utrzymania, dla których można zapewnić równowagę między podażą i popytem przy obecnych ich cenach.

Dotyczy to w szczególności: serów twarogowych, margaryny, oleju rzepakowego, mięsa wołowego z kością (mostek, szponder) i żeberek wieprzowych.

Z kolei dla takich artykułów, jak mleko, niższe gatunki mięsa i wędlin, tłuszcze zwierzęce proponuje się taką samą skalę podwyżki cen, jak w I wariancie (a więc w granicach 10—15 proc). Natomiast większe niż w I wariancie podwyżki cen proponuje się dla następujących artykułów:

— pieczywa i przetworów zbożowo-mącznych, co w zupełności zabezpieczyłoby tę grupę artykułów przed wykorzystaniem jej na cele paszowe i umożliwiłoby zniesienie reglamentacji sprzedaży mąki i kasz,

— masła, serów twardych i śmietany,

— wyższych gatunków mięsa i wędlin oraz kurcząt.

— cukru — podwyżka ceny z 46 do 62 zł/kg.

Taka podwyżka ceny cukru urentownilaby produkcję i przybliżyła termin zniesienia reglamentacji jego sprzedaży. Ocenia się jednak, że zniesienie reglamentacji sprzedaży cukru wymagałoby podniesienia jego ceny do ok. 90 zł za kg.

Ogólna kwota skutków podwyżek cen żywności wg wariantu II wynosi 164 mld zł, co pozwala na pokrycie wzrostu kosztów produkcji i obrotu żywnością oraz pewne zmniejszenie dotychczasowych dotacji budżetu państwa na ten cel, a także na szersze wyrównanie skutków podwyżki cen najsłabszym materialnie grupom ludności.

Skutki finansowe podwyżki cen żywności przedstawiałyby się w poszczególnych wariantach następująco (w mld zł):

	WARIANT I A	WARIANT I B	WARIANT II
mleko	3,7	3,7	3,7
sery	4,5	1,4	3,4
śmietana i śmietanka	4,4	7,0	8,0
masło	18,8	23,7	23,7
mięso i przetwory (z drobiem)	37,5	32,9	50,2
tłuszcze zwierzęce	1,1	3,1	1,1
tłuszcze roślinne	2,8	1,0	1,0
cukier	7,2	7,2	19,2
pieczywo	28,1	28,1	37,5
przetwory zbożowe	11,9	11,9	15,9
	120,0	120,0	163,7

Podwyżkę cen artykułów spożywczych w poszczególnych wariantach ilustruje następujące zestawienie:

Lp.	nazwa artykułu	jedn. miary	cena detaliczna w zł: dotychczasowa	nowa wg wariantu I A	I B	II	dotacja budżetowa po podwyżce cen w zł wg wariantu I A	I B	II
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	mleko i przetwory								
1	mleko 2 proc. tłuszczu niehomogeniz. w but.	1 l	10	11	11	11	12	12	12
2	mleko 3,2 proc. tłuszczu niehomogeniz. w but.	1 l	14,50	18	18	18	11	11	11
3	ser twarogowy chudy	1 kg	54	60	54	54	34	40	40
4	ser twarogowy tłusty	1 kg	84	92	84	84	52	60	60
5	ser edamski tłusty	1 kg	190	210	210	240	65	65	35
6	ser edamski pełnotłusty	1 kg	200	230	230	252	74	74	52
7	śmietana 9 proc. tłuszczu niehomog. w butelce	0,25 l	14	16	17	18	5	4	3
8	śmietana 12 proc. tłuszczu niehomog. w butelce	0,25 l	17	21	23	24	4	2	1
9	masło śmietankowe	0,25 kg	60	78	84	84	32	26	26
10	masło ekstra	0,25 kg	77	104	106	106	16	14	14
	tłuszcze roślinne								
11	margaryna mleczna	0,25 kg	23	26	23	23	13	16	16
12	margaryna stołowa	0,25 kg	28	31	28	28	—	2	2
13	margaryna deserowa	0,25 kg	30	33	30	30	1	4	4
14	masło roślinne „vita"	0,25 kg	40	45	45	45	—	—	—
15	masło roślinne	0,25 kg	35	40	40	40	—	—	—
16	olej rzepakowy rafinow.	0,5 l	54	59	54	54	23	28	28
17	olej sojowy	0,5 l	63	76	80	80	—	—	—
18	olej słonecznikowy	0,5 l	73	88	94	94	—	—	—
	mięso wieprzowe								
19	boczek	1 kg	110	120	120	120	20	20	20
20	żeberka	1 kg	100	110	110	100	60	60	70
21	łopatka	1 kg	250	280	280	300	—	—	—
22	schab	1 kg	360	450	420	480	—	30	—
	mięso wołowe								
23	mostek, szponder	1 kg	100	110	110	100	—	—	10
24	mięso bez kości z udźca i łopatki	1 kg	250	300	290	340	20	30	—
	mięso cielęce								
25	karkówka	1 kg	140	150	150	150	—	—	—
26	mięso bez kości z udźca	1 kg	400	440	440	480	—	—	—
27	*kurczęta* (w sprzedaży reglament.)	1 kg	130	180	180	220	80	80	40
	wędliny								
28	kaszanka	1 kg	60	80	80	80	20	20	20
29	salceson włoski	1 kg	100	120	120	120	30	30	30
30	mortadela	1 kg	100	120	120	120	80	80	80
31	kiełbasa zwyczajna	1 kg	190	210	210	210	80	80	80
32	serwolatka	1 kg	280	300	300	300	50	50	50
33	kiełbasa krakowska parzona	1 kg	370	380	380	410	30	30	—
34	kiełbasa myśliwska sucha	1 kg	600	740	700	760	—	40	—
35	szynka wieprzowa gotowana	1 kg	550	750	700	800	—	—	—
	tłuszcze zwierzęce								
36	smalec	0,25 kg	27,50	30	36	30	10	4	10
37	słonina	1 kg	100	110	124	110	30	16	30
	pieczywo								
38	chleb zwykły	0,8 kg	16	22	22	24	14	14	12
39	chleb pytlowy	1 kg	20	28	28	30	15	15	13
40	bułka zwykła *)	0,1 kg	2,80	3,50	3,50	4	2,70	2,70	2,20
41	bułka wyborowa *)	0,1 kg	3	4	4	4,50	2,70	2,70	2,20
	przetwory zbożowe								
42	mąka „wrocławska"	1 kg	23	31	31	34	18	18	15
43	mąka „poznańska"	1 kg	24	32	32	35	20	20	17
44	kasza jęczmienna	1 kg	24	32	32	35	18	18	15
45	kasza manna	1 kg	26	36	36	40	22	22	18
46	ryż	1 kg	30	42	42	46	18	18	14
47	makaron bezjajeczny *)	0,5 kg	19,50	24	24	24	16	16	16
48	makaron 2-jajeczny *)	0,5 kg	28	39	39	42	16	16	13
	cukier								
49	biały kryształ	1 kg	46	52	52	62	5	5	—

*) Ceny bułek — umowne, ceny makaronów — regulowane — podano w poszczególnych wariantach przewidywany poziom tych cen.

4. JAKIE BĘDĄ SKUTKI PODWYŻKI CEN ŻYWNOŚCI DLA BUDŻETÓW GOSPODARSTW DOMOWYCH?

Jak już wspomniano, łączne skutki podwyżki cen żywności wyniosą w I wariancie 120 mld zł, w II wariancie 164 mld zł. Zgodnie z założeniami Centralnego Planu Rocznego na 1984 rok dostawy towarów i usług na zaopatrzenie ludności wyniosą w przyszłym roku 3.920 mld zł (w cenach 1983 r.).

Oznacza to, że podwyżka cen żywności zwiększy poziom cen towarów i usług nabywanych przez ludność w I wariancie o 3,1 proc., a w drugim wariancie o 4,2 proc.

Gospodarstwa domowe pracownicze wydawały w I półroczu 1983 r. na zakup towarów i usług przeciętnie 6.744 zł, a gospodarstwa emerytów i rencistów 6.186 zł miesięcznie na osobę *).

W rezultacie podwyżki cen żywności wydatki gospodarstw domowych pracowniczych wzrosną przeciętnie miesięcznie na osobę o 305—310 zł w wariancie I i o 409 zł w wariancie II. Wydatki gospodarstw emerytów i rencistów zwiększą się odpowiednio o 322—332 zł w wariancie I i o 430 zł w wariancie II.

Można więc oceniać, iż podwyżka cen żywności podniesie przeciętnie koszty utrzymania rodzin pracowniczych o 4,5 proc. w wariancie I i o 6,0 proc. w wariancie II, koszty utrzymania rodzin emerytów i rencistów zwiększą się o 5,2 proc. w wariancie I i o 7,0 proc. w wariancie II.

Chodzi tu o przeciętny wzrost kosztów utrzymania z tytułu podwyżki cen żywności. Oczywiście, w rzeczywistości wydatki różnych gospodarstw domowych zwiększą się w różnym stopniu, różna jest bowiem struktura tych wydatków — w jednych gospodarstwach domowych spożywa się więcej pieczywa, w innych mniej, jedni jadają więcej sera twardego, a inni twarogu itp.

Wzrost wydatków poszczególnych gospodarstw domowych zależeć będzie także od tego, czy utrzymają one obecną ich strukturę, czy też ją zmienią. Jeśli np. w określonym gospodarstwie domowym spadnie spożycie masła, którego cena rośnie stosunkowo znacznie, a wzrośnie spożycie mleka czy tłuszczów roślinnych, które już są tańsze od masła, a ceny ich mają wzrosnąć w niewielkim stopniu (lub nawet pozostać bez zmiany, np. margaryna w II wariancie), to oczywiście, takie gospodarstwo domowe odczuje wzrost wydatków spowodowany podwyżką cen żywności w mniejszym stopniu. Inne będą skutki podwyżki cen żywności dla zamożniejszych grup ludności, które mniejszą stosunkowo część wydatków przeznaczają na zakup żywności, a inne dla mniej zamożnych, w których zakupy żywności stanowią podstawową część łącznych wydatków.

Ponieważ skutki podwyżki cen żywności zamierza się wyrównać najsłabszym materialnie grupom ludności, przedstawiamy bardziej szczegółowe obliczenia tych skutków na podstawie budżetów

*) Wszystko na podstawie wyników badań budżetów rodzinnych przeprowadzonych przez Główny Urząd Statystyczny za I półrocze 1983 r.

CIĄG DALSZY NA STR. 9

http://sbc.wbp.kielce.pl

od was do was

XIX-wieczna karczma w Antolce stanęła jak nowa.

Jak przed stu laty...

Zjeść tu wprawdzie tak suto nie można, a i napitki nie te co przed stu laty, ale mimo to gość, który zdecyduje się zatrzymać w Antolce przy trasie E-7, by spocząć w XIX-wiecznej karczmie, żałować nie będzie. Jeszcze trzy lata temu obiekt znajdował się w ruinie. Dwoje zapaleńców — Bożena i Andrzej Kowalscy — zdecydowało się go jednak odremontować i przywrócić dawny blask. Udało się — dziś karczma stoi jak nowa, a stylowo urządzone wnętrza stwarzają przyjemny nastrój. Jak zapewniają gospodarze, niebawem przejezdny będzie mógł tu także skorzystać z noclegów. Dla zmęczonych podróżą przygotowują 7 pokojów hotelowych.

(alp)

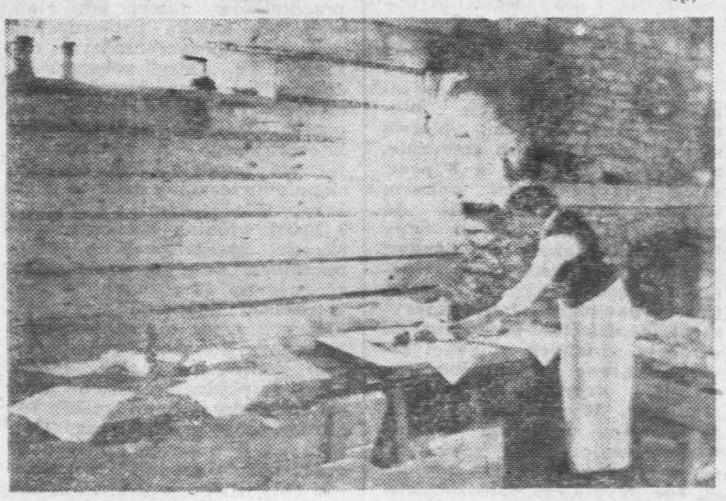

Ładne wnętrze i dobre zaopatrzenie sprawiają, że można tu przyjemnie odpocząć. Zdjęcia Al. Piekarski

Niełatwo być zwierzęciem

„Poszanowanie zwierząt przez człowieka wiąże się z poszanowaniem ludzi między sobą i od najmłodszych lat należy człowieka uczyć obserwować, rozumieć, szanować i kochać zwierzęta".

(ze „Światowej deklaracji praw zwierzęcia")

Człowiek przyzwyczaił się traktować je jak przedmiot, swoją własność, o której losach może niepodzielnie decydować. A przecież tak nie jest. Zwierzęta mają takie samo jak ludzie prawo do życia.

W przyjętej w 1978 r. przez UNESCO „Światowej deklaracji praw zwierzęcia" czytamy m.in., że: **Każde zwierzę ma prawo do szacunku. Człowiek jako gatunek zwierzęcy nie może rościć sobie prawa do tępienia innych zwierząt lub do ich wyzyskiwania. Każde zwierzę ma prawo oczekiwać od człowieka opieki i ochrony. Żadne zwierzę nie może być przedmiotem maltretowania, a jeśli musi być zabite, należy je uśmiercać nie narażając na ból i trwogę. Zwierzę, które człowiek wybrał na swego towarzysza, ma prawo żyć tak długo, jak pozwala na to natura, a porzucenie zwierzęcia jest aktem okrutnym i nikczemnym. Każde zwierzę pracujące ma prawo do odpowiedniego wyżywienia i wypoczynku. Doświadczenia na zwierzętach, które wiążą się z cierpieniem fizycznym lub psychicznym, są niezgodne z literą prawa zwierząt. Żadne zwierzę nie może służyć rozrywce człowieka; pokazy i widowiska z jego udziałem narażają na szwank godność zwierzęcia. Każdy akt prowadzący do uśmiercania dużej liczby zwierząt dzikich jest masowym morderstwem, czyli zbrodnią przeciwko gatunkowi.**

Zwierzęta nie są zatem zupełnie bezbronne. Chroni je prawo. Są też wśród ludzi prawdziwi miłośnicy zwierząt skupieni w organizacjach, które za cel stawiają sobie opiekę i pomoc. Rozmawiamy z **Lilianą Saganowską** — prezesem i **Cecylią Snoch** — sekretarzem kieleckiego Oddziału Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami.

— Celem naszego towarzystwa jest kształtowanie właściwego stosunku ludzi do zwierząt, krzewienie idei umiłowania zwierząt. W tym celu prowadzimy akcje propagandowe — organizujemy spotkania, odczyty, pogadanki. Także wystawy zwierząt przebywających w azylu. W czasie takich imprez można kupować psy i koty, które nie mają właścicieli.

— Prowadzimy także sprawy interwencyjne — jesteśmy wszędzie tam, gdzie zwierzętom dzieje się krzywda. Odwiedzamy nie tylko osoby prywatne, ale także instytucje, sprawdzając, w jakich warunkach żyją zwierzęta, jak są traktowane np. w ubojniach, gospodarstwach hodowlanych, sklepach zoologicznych, stacjach doświadczalnych. Prawa zwierząt egzekwujemy nie tylko poprzez rozmowy z ludźmi, perswazję, przekonywanie. W drastycznych przypadkach kierujemy wnioski do kolegium ds. wykroczeń. Za maltretowanie zwierząt grożą wysokie kary.

— Uważamy, że zwierzęta mogą posiadać tylko ci, którzy je kochają i którzy będą się nimi troskliwie opiekować. W zdrowiu i chorobie. Jeśli natomiast ktoś chce się pozbyć psa czy kota, niech odda go do schroniska. W Kielcach funkcjonuje taka placówka.

Jeden azyl dla zwierząt to jednak, jak na nasze warunki, stanowczo za mało. Znacznie więcej czworonogów potrzebuje dachu nad głową. Wszak na ulicach naszego miasta wciąż bardzo dużo wałęsających się psów i kotów. Jest jeszcze jedna trudna sprawa. Zwierzęta, które trafią do azylu, mogą tutaj przebywać tylko dwa tygodnie. Jeśli w tym czasie nikt się nimi nie zaopiekuje, wtedy są usypiane. Kilkanaście psów przechowuje we własnym domu p. prezes Saganowska, ale przecież takie prywatne schroniska nie rozwiązują problemu.

* * *

Kielecki Oddział Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami liczy ok. 500 członków. Wszelka działalność na rzecz zwierząt finansowana jest ze składek członkowskich i datków społecznych. Władze TOZ liczą więc na pomoc społeczeństwa. Może właśnie teraz, w listopadzie — Miesiącu Dobroci dla Zwierząt — moglibyśmy im okazać więcej życzliwości. Choćby w formie pieniężnej. Wszelkie sumy osoby zainteresowane mogą wpłacać na konto: 15512-5089-132 PKO O.M. Częstochowa. Fundusze, które nań wpłyną, zostaną w całości przekazane na rzecz kieleckiego TOZ.

Chętnie przyjmowane będą także datki w postaci żywności, oczywiście nadającej się do wykorzystania dla zwierząt. Zgłaszać się z nimi należy do siedziby TOZ w Kielcach przy pl. Moniuszki 7. Także tam można się zwracać z prośbą o pomoc i radę w wychowaniu zwierząt domowych, również w sprawach interwencyjnych. W poniedziałki, wtorki i piątki, w godz. 9—13, środy i czwartki w godz. 16—20. (kb)

Śladem naszych interwencji

Władze handlowe nie widzą problemu

10 października br. zamieściliśmy notatkę pt. „Czy należało wyrzucać z kolejki?". Przedstawiliśmy w niej stanowisko młodych czytelników wyrzuconych z kolejek po towary dostępne na kredyty dla MM z powodu niedokonania potwierdzenia zakupu towaru w wyznaczonym czasie. Stwierdziliśmy ponadto, że decyzja ta jest dla wielu oczekujących krzywdząca.

W odpowiedzi dyrektor Wydziału Handlu UW w Kielcach mgr **Mieczysław Paliński** pisze: „Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Handlu Wewnętrznego stwierdziło, że znaczna część kredytobiorców MM wycofała swój zamiar zakupu lub zakupiła towar w innych źródłach. Sytuacja taka przyczyniła się do tego, że kredytobiorcy, którzy posiadali dalszą pozycję w rejestrze nie mogli zakupić niezbędnych artykułów. Wydział Handlu uwzględniając rację przedsiębiorstwa nie uregulował, lecz zaopiniował pozytywnie przedsięwzięcie, z jednoczesnym zastrzeżeniem, że jeżeli klient w uzasadnionych przypadkach wniesie podanie o przywrócenie kolejności zakupu to jednostka handlowa musi tego dokonać. Ustalenia te miały jedynie charakter porządkujący i nie można uznać, na podstawie jednej lub dwóch osób, które nie zgłosiły się w oznaczonym terminie, że system ten jest błędny".

Po przeczytaniu pisma trudno oprzeć się kilku refleksjom. Przede wszystkim nie zgadzam się ze stwierdzeniem, że zostały wykreślone jedna czy dwie osoby. Tylko w Kielcach w wyniku zarządzenia ponad 50 procent ogółu zapisanych nie dokonało potwierdzeń. Po drugie, co to oznacza, że w uzasadnionych przypadkach przywraca się kolejność zakupu? Oznacza to w praktyce dobrą lub złą wolę pracownika przedsiębiorstwa, który podania rozpatruje. Wreszcie fakt, o którym wiedzą chyba wszyscy — nie dlatego, że jest bałagan w realizacji kredytów MM, brakuje towarów w sklepach. Przyczyny tego są zgoła inne.

(daw)

Spółdzielnie mieszkaniowe i rekreacja

Spółdzielnie mieszkaniowe na Kielecczyźnie i ziemi radomskiej robią sporo dla zapewnienia mieszkańcom osiedli możliwości rekreacji w osiedlu.

Dość często mamy możliwość informowania o różnych inicjatywach podejmowanych przez RSM „Armatury" i KSM w Kielcach, SM w Radomiu, SM w Starachowicach, Jędrzejowie i innych ośrodkach. Sale szkolne w osiedlach są właściwie już przepełnione. Latem podobnie jest ze wszystkimi placami i boiskami szkolnymi.

Pomysłów na różnego rodzaju ciekawe i pożyteczne imprezy nie brakuje. Chętnych do organizacji też. Największym problemem jest niemal całkowity brak miejsca, gdzie można by przeprowadzić chociażby najprostsze imprezy. Osiedla spółdzielcze powstawały i powstają w tak nerwowym tempie, że właściwie nikt nie pamiętał o tego rodzaju potrzebach.

Główny Komitet Kultury Fizycznej i Sportu widząc ten stan rzeczy znalazł sposób na zdopingowanie spółdzielczości mieszkaniowej do podejmowania budowy prostych urządzeń sportowych (małe boiska, korty, place sportowych zabaw, ścieżki zdrowia), które można w dużej mierze wykonać społecznym nakładem pracy. GKKFiS wspiera takie inicjatywy materialnie, przeznaczając na te cele 100 milionów zł rocznie. Nie są to jednak pieniądze rozdzielane proporcjonalnie na poszczególne województwa, tylko na konkretne pozycje. W zasadzie więc każda spółdzielnia mieszkaniowa, mająca projekt i kosztorys budowy urządzeń rekreacyjnych może zwrócić się (przez Wydział KF i Turystyki UW) o uzyskanie dotacji na budowę. Jak się wydaje, nie wszyscy o tym wiedzieli i mamy nadzieję, że znajdzie się u nas spółdzielnia, która skorzysta z takiej możliwości. Kortów i otwartych boisk dla młodych amatorów kopania piłki w osiedlach wciąż brakuje. (luc)

W „Łysicy" smacznie i niedrogo

Po dwuletnim remoncie rozpoczął pracę zakład gastronomiczny kieleckiej PSS „Społem" — „Łysica".

— **Jakie menu proponujecie swoim klientom?** — pytamy kierownika placówki, **Włodzimierza Cudzika.**

— Żurek z jajkiem lub kiełbasą, barszcz czerwony z pasztecikiem, z fasolą, pyzy z mięsem, placki ziemniaczane ze śmietaną i dania barowe, drugie dania mięsne oczywiście z zestawem surówek, flaczki jarskie.

— **Co jest specjalnością zakładu?**

— Pyzy z mięsem.

— **W cenie?**

— 52 zł.

— **Czy jest możliwość prowadzenia sprzedaży obiadów abonamentowych?**

— Jest. Możemy przyjąć około 100 osób, które chciałyby skorzystać z naszych usług. W tej chwili prowadzimy sprzedaż zup regeneracyjnych dla pracowników niektórych kieleckich przedsiębiorstw. Zaznaczam, że wszystkie posiłki przygotowujemy sami. Czuwa nad tym doświadczona pracownica, p. Małgorzata Łyżwa.

— **Czego można życzyć nowej w zasadzie placówce gastronomicznej?**

— Chyba „smacznego"... jej klientom. (żuk)

Dni Żeromskiego

15 i 16 listopada br. odbędą się w Kielcach Dni Żeromskiego. Program obchodów przygotowała kustosz Muzeum Lat Szkolnych Stefana Żeromskiego — **Kazimiera Zapałowa.** Zaplanowano dwie imprezy. Pierwszą — literacko-muzyczną z recytacją fragmentów utworów Żeromskiego oraz drugą — przewidującą spotkanie z **doc. dr. Zdzisławem Golińskim** — redaktorem naczelnym wydania „Pism wszystkich" Stefana Żeromskiego, który będzie mówił o związanych z tym problemach edytorskich, a także **doc. dr. Zdzisławem Adamczykiem**, wchodzącym w skład komitetu redakcyjnego wydania. (a-z)

Wszyscy świadczymy na NFOZ

http://sbc.wbp.kielce.pl

O bolączkach inwalidów (spółdzielców)

Niedowład z porażeniem

Utrzymanie 160 tys. inwalidów z rentą tylko po 5 tys. zł miesięcznie — kosztowałoby społeczeństwo 10 mld złotych. Ich zatrudnienie daje w br. 31 mld zł dochodu i 123 mld zł produkcji. Jest to jeden z najbardziej intratnych interesów, jakie w kryzysie można zrobić i nie wstydźmy się tego. Wstydźmy się natomiast oszczędzania na inwalidach, ich pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia akordu dla upośledzonych umysłowo i psychicznie chorych.

Aczkolwiek zaprezentowany na wstępie rachunek ekonomiczny, przytoczony z wystąpienia **Jerzego Modrzejewskiego** z Zielonej Góry na odbytym w Warszawie, I Zjeździe Centralnego Związku Spółdzielni Inwalidów, zawiera istotne nieścisłości statystyczne (skorygowane przez Zarząd CZSI), wynikającej z niego krytyce naszej rzeczywistości nie sposób odmówić słuszności. Oto dlaczego:

Inwalidzkie spółdzielnie pracy są w naszym kraju rentowne. Jeśli zaś człowiek niepełnosprawny zarabia na swoje potrzeby, na opłacenie przyznanych mu przez państwo świadczeń socjalnych i rehabilitacyjnych, a ponadto wytwarza towary to przynosi krajowi czysty zysk; ze społecznego punktu widzenia, powinien być to zysk zadowalający. Okazuje się jednak, że nie jest. W zakładach zatrudniających chorych i kalekich, tam gdzie z mocy prawa zadania gospodarcze nie są priorytetowe, co roku wymaga się wzrostu produkcji i coraz to wyższych wpłat do budżetu państwa.

UŁOMNOŚCI

— Spółdzielczość inwalidów weszła w lata osiemdziesiąte z uciążliwym bagażem minionej dekady. Baraki, stare budynki, nadmierne zagęszczenie stanowisk produkcyjnych, wysłużony park maszynowy, technologię szkodliwe dla zdrowia, dominacja pracy ręcznej (wymagającej znacznego wysiłku fizycznego) przy jednoczesnym niedostatecznym zapleczu rehabilitacyjno-socjalnym i braku specjalistycznej opieki lekarskiej to typowe, powszechne prawie, uciążliwości funkcjonowania pokaźnej liczby zakładów inwalidzkich starszej generacji. Wielu spośród nich, jak stwierdziła w raporcie sejmowa Komisja Zdrowia, która interesowała się w ub. roku warunkami pracy inwalidów, w niedługim czasie grozi „śmierć techniczna".

Nowe prawo spółdzielcze, ustawa z 16 września 1982 r. a zwłaszcza uchwała sejmowa z tego samego dnia, obligują administrację państwową do tworzenia różnego rodzaju preferencji rozwojowych spółdzielczości inwalidzkiej. Do stosowania wobec jej działalności produkcyjnej ulg podatkowych umożliwiania jej zaopatrywania się w tańsze środki produkcji, ułatwiania i wspierania przedsięwzięć inwestycyjnych. Czy spółdzielcy-inwalidzi doświadczają skutków tego?

Reforma gospodarcza — zdaniem wielu dyskutantów na zjeździe — **nie wprowadza zabezpieczeń dla stabilnej i spełniającej wymogi rehabilitacji pracy inwalidów. Przepisy finansowe nie uwzględniają ich ograniczonej zdolności do pracy, nie uwzględniają wieloletnich zaniedbań.** Przeciwnie, żąda się obecnie wyższej efektywności gospodarczej, zwiększają się naciski na produkcję eksportową i rynkową, nie zawsze zgodną z celami rehabilitacji A należałoby uznać społeczny charakter inwalidzkiej organizacji gospodarczej, odrębność jej zadań i w zgodzie z ideą rehabilitacji (zawodowej, leczniczej i społecznej) unormować z nią stosunki.

DOLEGLIWOŚCI

Dla zobrazowania tych problemów niechaj posłużą przykłady ze zjazdowej dyskusji:

— Obowiązującą dotychczas bez wyjątku zasadę trzech „S" (samodzielność, samorządność, samofinansowanie) spółdzielczości inwalidzkiej przychodzi urzeczywistniać w warunkach trzech „N", tj. przy udziale niepełnosprawnych załóg, za pomocą niepełnosprawnych maszyn, i z niepełnowartościowego surowca. Taka koncepcja pracy inwalidów jest sprzeczna z przyjętymi kanonami rehabilitacji.

— Naliczanie spółdzielniom inwalidzkim składek na ZUS i podatku od funduszu płac w wysokości równej zakładom z załogami zdrowymi oraz wliczanie do funduszu płac wypłaty za absencję chorobową, która ze zrozumiałych względów jest wśród mających ograniczoną zdolność do pracy wyższa niż między pełnosprawnymi, pozbawia tę spółdzielczość szans kształtowania na rynku konkurencyjnych cen na wyroby i usługi.

Padały też pytania: czy godzi się od ludzi kalekich i chorych wymagać wzrostu wydajności pracy związanego ze zwiększeniem wysiłku fizycznego? Czy nie wystarczyłoby w tym celu zmniejszyć zyski państwa osiągane z ich pracy? Czy akordowy system wynagrodzeń, stymulujący pomnażanie rezultatów pracy, nawet kosztem wysiłku szkodliwego dla zdrowia i zmniejszenia dbałości o bezpieczeństwo jest odpowiednią formą wynagrodzenia inwalidów, w tym chorych psychicznie i upośledzonych umysłowo?

DIAGNOSTYKA

Newralgiczne, najistotniejsze problemy, wymagające rozwiązania, zostały ujęte w opracowanym i przedstawionym do szerokiej konsultacji przez CZSI projekcie programu działania, przedłożonym na zjeździe: **„Klamrą spinającą ten program są projekty uchwał, dotyczące gospodarki funduszami scentralizowanymi, zabezpieczającymi środki na finansowanie wspólnych przedsięwzięć i udzielanie pomocy słabszym organizacyjnie i materialnie spółdzielniom"** — stwierdził przemawiając na zjeździe w imieniu 17 delegatów Regionalnego Związku Spółdzielni Inwalidów w Kielcach, **Tadeusz Klepacz** ze Starachowic.

W Polsce pracuje co czwarty inwalida, w krajach od naszego bogatszych, którym nie można odmówić humanitarnego stosunku do problemów inwalidztwa, co drugi. Zatrudnianie ludzi niepełnosprawnych nie jest tam bezinteresowną, humanitarną pomocą państwa dla słabszej części społeczeństwa. By ten interes robić u nas trzeba spółdzielniom inwalidów stworzyć specjalne warunki i odmienny system finansowo-ekonomiczny.

Ta konkluzja pochodzi z przytoczonego na wstępie rozumowania. Jej autor dodał jeszcze: **„Przyjął się pogląd, że zatrudnienie inwalidów, ich rehabilitacja, wynika wprost z ustrojowego humanizmu. Bardzo rzadko i nieśmiało odzywają się głosy, że rehabilitacja jest wysoce opłacalna społecznie, że każda złotówka zainwestowana w rehabilitację inwalidy, zwraca się ponad dwudziestokrotnie, w wyniku podjęcia przez niego pracy".** **JÓZEF MACHNIK**

PS. I Zjazd Centralnego Związku Spółdzielni Inwalidów obradował w minionym — a nie jak podaliśmy w czwartek — w tym miesiącu.

Kozienickie muzeum czeka na nową siedzibę

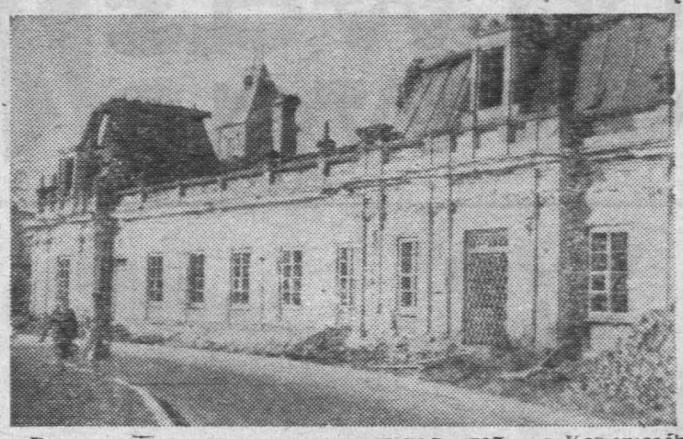

Dawna oficyna zespołu pałacowo-parkowego w Kozienicach — przyszła siedziba muzeum regionalnego. Fot. W. Warchoł

Muzeum Regionalne w Kozienicach mieści się obecnie w wieży, która jest pozostałością zespołu pałacowo-parkowego. Władzom wojewódzkim znane są trudne warunki lokalowe, nie pozwalające na eksponowanie, przechowywanie i konserwację wielu cennych zbiorów. Dlatego też na cele muzealne przekazano również pomieszczenia dawnej oficyny pałacowej. Trwają tu obecnie prace remontowo-konserwatorskie.

Muzeum Regionalne zamierza urządzić w nowo oddanych pomieszczeniach, obok ekspozycji archeologicznej, historycznej i etnograficznej, również dział „Koń w sztuce". Oparty on będzie m.in. na zbiorach miejscowej stadniny. **(wojwar)**

„Myślący" robot

Co pewien czas któraś z firm światowych ogłasza, iż udało jej się skonstruować „myślącego" robota, przynajmniej częściowo imitującego człowieka. Ostatnio uczyniła to japońska firma Suomito Electric Industries z Tokio. Jej robot mierzy ok. 90 cm wysokości, ma 70 cm szerokości i umieszczony jest na podwoziu kołowym o długości około 1 metra. Wyposażony został w dwa chwytaki umieszczone na końcu ok. 80-cm, ruchomego ramienia zdolnego do chwytania przedmiotów nawet tak cienkich jak kartka papieru, jednak o nieprzekraczalnym ciężarze 1 kg. „Oczy" robota składają się z pary luster podłączonych do wewnętrznego komputera, które ogniskują obraz interesującego przedmiotu w jednym punkcie. Jest on następnie przesyłany dwiema wiązkami składającymi się łącznie z 30.000 włókien optycznych do ekranu obserwowanego przez operatora. Jak na razie robot reaguje na 48 różnych komend w rodzaju: „naprzód" czy „podnieś przedmiot o kształcie trójkątnym". Robot odpowiada głosem komputera mając możliwość artykulacji takich słów czy zwrotów jak np. „tak", lub „Przeszkoda przede mną. Czekam na dyspozycję". Posiadane przez robota czujniki rozpoznania optycznego umożliwiają mu posuwanie się po terenie dzięki możliwości „zauważenia" różnego rodzaju umieszczonych tam znaków. Jak zapowiada firma, trwają już prace nad drugim, unowocześnionym modelem.

Alergie i niemowlęta

W Indiach i Kanadzie przeprowadzono obserwacje niemowląt karmionych piersią matki i odżywianych sztucznie, z butelki. Zaledwie u 8 proc. dzieci przyjmujących pokarm matki odkryto skłonność do rozwoju alergii, podczas gdy ten sam wskaźnik w drugiej grupie był dziesięć razy wyższy i wyniósł aż 80 procent. Uczeni powtórzyli ten eksperyment z dziećmi pochodzącymi z rodzin uznanych za genetycznie obciążone skłonnością do alergii i otrzymali takie same rezultaty. Wynikałoby z tego, że alergie wywołują przede wszystkim czynniki zewnętrzne, w nieznacznym zaś stopniu są one wynikiem dziedziczenia. Lekarze wiedzieli o tym i przedtem — niemniej proporcje pomiędzy tymi czynnikami nie były dotychczas określone tak precyzyjnie.

(„Omnipress")

Faraonowie wiedzieli...

Według doniesień z Chartumu, na sudańskim wybrzeżu Morza Czerwonego odkryto ostatnio znaczne pokłady dość rzadkich, a cennych minerałów. Warto wymienić chociażby takie, jak pokłady złota i srebra, obok miedzi, ołowiu i cynku. W pierwszej kolejności władze sudańskie pragną uruchomić wydobycie złota, co ma nastąpić za dwa lata, a następnie rudy cynku.

Podczas przeprowadzanych w ostatnich latach badań geologicznych ustalono ponad wszelką wątpliwość, że co najmniej przed 2 tysiącami lat istniały tu prymitywne kopalnie złota. Cenny kruszec szedł do skarbca faraonów egipskich i wyrabiano z niego biżuterię, która w muzeach dotrwała do dziś i ciągle zachwyca mistrzostwem wykonania przez rzemieślników starożytnego Egiptu.

Kronika kulturalna

WYSTAWA LITERATURY RADZIECKIEJ

W budynku Biblioteki Głównej WSI w Radomiu do 19 bm. czynna będzie wystawa radzieckiej literatury technicznej, społeczno-politycznej i ekonomicznej oraz czasopism.

Ekspozycję można oglądać w godz. 12—14.

WYSTAWA W GALERII MOK W PIONKACH

W Galerii Miejskiego Ośrodka Kultury w Pionkach 16 bm. o godz. 18.30 nastąpi otwarcie wystawy prac malarskich **Ewy Trafnej** z Warszawy. Prace tej autorki charakteryzują się dojrzałością i wyróżniają się wśród artystów młodego pokolenia. Większość eksponowanych obrazów, to malarstwo abstrakcyjne. **(m-r)**

Pomniki z gór

Owiany legendami dagestański auł Ała-Korejsz (Północny Kaukaz) włączono do systemu nowej trasy turystycznej. Zachowały się tutaj rzadkie budowle, które zapoznają z mistrzostwem architektów i bytem górali z dalekiej przeszłości. Wśród unikatowych budów jest meczet z XII-XIII w. Bardzo interesujące są budowle ozdobione wschodnim ornamentem.

Wojna nuklearna w oczach naukowców

„Setki milionów ton dymu i sadzy z płonących lasów, miast i zakładów produkcyjnych powoduje utrzymywanie się na znacznej części półkuli północnej zimna i ciemności, które trwać będą przez wiele tygodni. Tylko drobna część światła słonecznego zdoła przebić się ku Ziemi".

Fragment ten nie pochodzi z fantazji autora jakiejś książki typu science-fiction, lecz stanowi fragment opracowania naukowego, zajmującego się skutkami współczesnej wojny nuklearnej. Badania te przeprowadzili w znanym Instytucie Chemii im. Maxa Plancka, profesorowie Paul J. Crutzen z Moguncji (RFN) i John W. Birks z Uniwersytetu w Colorado (USA). Kilka dni temu wstrząsające opracowanie obydwu uczonych zostało opublikowane. Wynika z niego, że po ewentualnej katastrofie nuklearnej nastąpiłaby druga katastrofa: głodu o niespotykanych dotychczas rozmiarach. Globalne skutki ekologiczne objęłyby całą ludzkość i także... agresora. Ich bezpośrednie rezultaty — zatrucia biosfery, stałyby się dla człowieka jeszcze groźniejsze niż same eksplozje broni nuklearnej. Nastąpiłoby bowiem przemieszczenie warstw troposfery, na dole przy Ziemi ciepłej, u góry zimnej, co doprowadziłoby do ekstremalnych zmian meteorologicznych. Przez wiele tygodni panowałby na Ziemi stały zmrok, a temperatura, nawet latem, nie przekraczałaby zera stopni. Spowodowałoby to załamanie się wielu różnych cyrkulacji biologicznych.

Za punkt wyjścia swych badań dwaj profesorowie przyjęli konflikt nuklearny, gdy w ciągu kilku zaledwie dni weszłoby do akcji 15 tysięcy głowic atomowych o łącznej sile wybuchu 5.740 megaton. Stanowiłyby one 45 procent przewidzianych na rok 1985 zasobów nuklearnych Stanów Zjednoczonych i Związku Radzieckiego.

Powstałe w wyniku eksplozji atomowych pożary, objęłyby — zdaniem uczonych — co najmniej milion kilometrów kw. lasów, wyzwalając w ten sposób wiele milionów ton tlenku azotu i kilkadziesiąt milionów ton węglowodoru. W ten sposób podniósłby się czterokrotnie, a miejscami jeszcze znaczniej, poziom tlenku węgla w atmosferze. Dodatkowego olbrzymiego zatrucia powietrza dostarczyłyby pożary zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego, i pożary zakładów, zajmujących się ich przeróbką. Płomienie objęłyby też ponad miliard ton skamieniałych paliw.

Apokalipsa nie do przeżycia

Sięgająca na 12 km wysokości, niezwykle skażona chemicznie i charakteryzująca się wysoką temperaturą troposfera doprowadziłaby do gigantycznego „smogu fotochemicznego", który objąłby praktycznie cały świat. To z kolei podniosłoby poziom oceanu ponad granicę dopuszczalnej tolerancji dla życia ludzi, zwierząt i roślin. Osłabienie światła słonecznego wskutek

http://sbc.wbp.kielce.pl

Na dobranoc

Krzyżówka nr 222

POZIOMO: 5. nienaturalność, afektacja, 6. płaskodenna łódź motorowa, 8. bursa, 11. taniec z przypiętymi oznakami.

PIONOWO: 1. figura szachowa, uciążliwy chwast, 3. staroegipski monarcha, 4. obwinienie, zapalenie ślinianek przyusznych, 7. sedno sprawy, 9. ziemia przeznaczona pod uprawę, 10. główny składnik powietrza.

Rozwiązania przesyłać należy pod adresem redakcji „ED" wyłącznie na kartach pocztowych w terminie siedmiu dni od daty niniejszego numeru. Pomiędzy prawidłowe odpowiedzi rozlosuje się nagrodę książkową. Karty pocztowe bez kuponu będą wyłączone z losowania.

„ECHO DNIA"
Kupon nr 222

Rozwiązanie krzyżówki nr 208

POZIOMO: bilard, Cheops, Hermes, Orneta, absynt.

PIONOWO: wicher, Salome, Odesa, chojak, Ernest, petent.

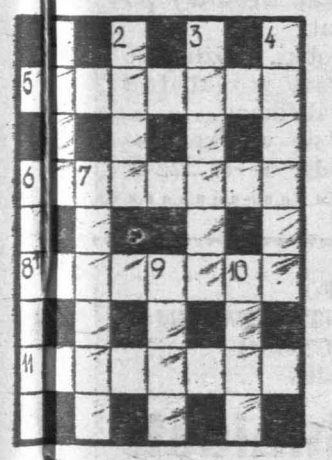

Wiedźma nigdy nie umrze...

To nie jest „odkrycie" naukowców amerykańskich. Osobom, które szybko i spontanicznie wyładowują swoje emocje, złość, jest o wiele mniej zagraża niebezpieczeństwo zachorowania na wysokie ciśnienie krwi, raka lub groźną ostatnio chorobę Sida (AIDS). Spokojni, niecholerycy, nieśmiali, którzy nie okazują swojego niezadowolenia — wprost przeciwnie: redukują zdolność swojego organizmu do zwalczania takich chorób.

(„Omnipress")

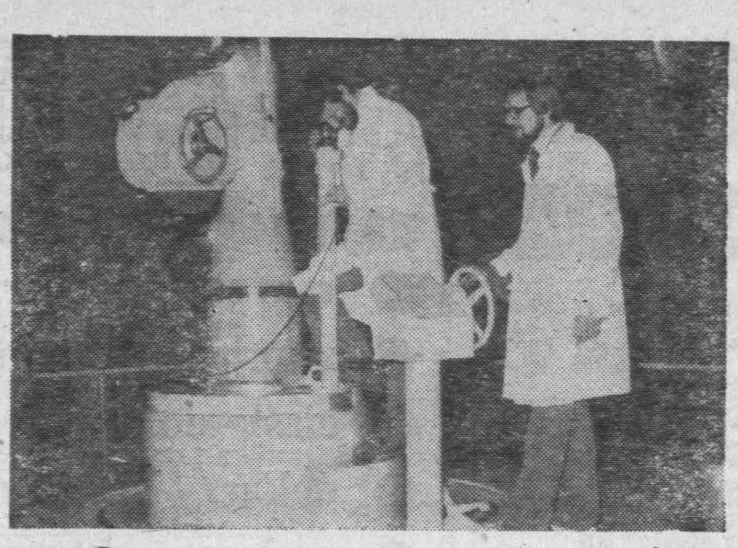

25 lat „Ewy"

Pierwszy polski reaktor atomowy „Ewa" — zbudowany przy współpracy specjalistów radzieckich pracuje już 25 lat. Poza produkcją izotopów promieniotwórczych służy „Ewa" do badań fizycznych i technologicznych, do eksperymentów z zakresu fizyki reaktorowej, testowania aparatury i urządzeń energetyki jądrowej, a także do szkolenia nowej kadry polskich atomistów.

CAF—Mariusz Szyperko

Na ekranach

W bieżącym tygodniu na ekranach głównych kin Kielc i Radomia obejrzymy kilka nowych, nie zapowiadanych jeszcze przez nas filmów.

„NIE CHCĘ BYĆ DOROSŁY" — barwna komedia muzyczna produkcji radzieckiej. Akcja rozgrywa się współcześnie. Rodzice małego chłopca pragną, by ich syn wyrósł na geniusza. Wszystko podporządkowują swoim nadmiernym aspiracjom, zaniedbując dobro dziecka. Ale chłopiec buntuje się, ucieka z domu, by choć przez kilkanaście godzin przeżyć w normalny, dziecięcy sposób. Reżyserował **Jurij Czulukin**, w rolach głównych — **Natalia Warlej, Jewgienij Stiebłow, Jurij Nikulin** i inni. („Romantica" i „Bałtyk").

„CZŁOWIEK, KTÓRY ZAMKNĄŁ MIASTO" — barwny dramat sensacyjno-społeczny produkcji radzieckiej. W pewnym mieście wybucha pożar nowo wybudowanego hotelu, który powoduje wiele strat. Śledztwo w tej sprawie prowadzi prokurator, który nieoczekiwanie odkrywa, że w przestępstwo zamieszani są przedstawiciele miejscowych władz. Czy starczy mu wytrwałości i odwagi, by postawić w stan oskarżenia znanych prominentów? Reżyserował **Aleksandr Gordon**, w rolach głównych — **Rodion Nachapietow, Natalia Andriejczenko, Witalij Sołomin, Galina Jackina** i inni. („Moskwa").

„GŁOS" — barwny dramat psychologiczny produkcji radzieckiej. Bohaterką tej tragicznej opowieści jest młoda aktorka, którą poważna choroba zmusza do wyłączenia się z normalnego trybu życia. Z tego powodu musi przerwać pracę nad ukończeniem filmu, w którym grała. Jednakże przełamuje się ogromną siłą woli i za wszelką cenę dąży do zakończenia podjętego dzieła. Wielki film o życiu i śmierci. Reżyserował **Ilja Awerbach**, w rolach głównych — **Natalia Sajko, Leonid Fiłatow, Wsiewołod Szyłowski** i inni. („Przyjaźń").

„WIENIEC PETRII" — barwny dramat psychologiczno-społeczny produkcji jugosłowiańskiej. Niezwykłe dzieje starej kobiety z pewnej serbskiej osady. Historia jej życia jest smutna i tragiczna, każdą chwilę radości musiała okupić cierpieniem, ale mimo to nie skarży się na swój los. Przez kilka dziesiątków lat poszukiwała szczęścia, ale jej starania zaowocowały jedynie samotną starością. Wzruszający i piękny film otrzymał Wielką Złotą Arenę na festiwalu w Puli. Reżyserował **Srdjan Karanović**, w rolach głównych — **Mirjana Karanović** (nagroda na festiwalu w Puli), **Dragan Maksimović, Marko Nikolić** i inni. („Przyjaźń").

Ponadto z filmów omawianych już przez nas, w tym tygodniu zobaczymy takie, jak — **„Ucieczka z Nowego Jorku", „Kaskader z przypadku", „Czerwone dzwony"** („Romantica"), **„Droga szkieletów", „Imperium kontratakuje", „Rozkaz: przekroczyć granicę", „Niezwykłe przygody Włochów w Rosji", „Los człowieka", „Konik Garbusek", „Jenny i Toby wśród dzikich zwierząt", „Glina czy łajdak"** („Moskwa"), **„Anna Karenina", „Dramat na polowaniu", „Nie dokończony utwór na pianolę", „Dama z pieskiem"** („Studyjne"), **„Przeczucie miłości", „Bracia Graczowie", „Łzy płynęły", „Okupacja w 26 obrazach", „Przeklęta ziemia", „Ukryty w słońcu"** („Robotnik"), **„I... jak Ikar", „Komandosi z Navarony"** („Bałtyk"), **„Legenda o najwaleczniejszym"** („Przyjaźń"), **„Przygody Robinsona Kruzoe", „Czarna kura", „Trzeci książe", „Opowieść nieznanego człowieka", „Step", „Ojciec Sergiusz", „Zmartwychwstanie"** („Pokolenie"), **„Zakochany na własne życzenie" „Drogi papa", „Proces poszlakowy", „Dzień weselny", „Dubler", „Przygody Hucka Finna", „Jesienne dzwony"** („Hel").

(wt)

stale wiszącej nad Ziemią olbrzymiej chmury pyłów, dymu i sadzy plus dodatkowe działanie przenikającego ku Ziemi ozonu, przyniosłyby klęskę rolnictwu. Nawet na tych terenach, na których zboże nie spłonęłoby, nie byłoby mowy o jakichkolwiek zbiorach. Zboża po prostu by nie wyrosły.

Na tym jednak nie koniec apokalipsy. Ci, którzy przeżyliby piekło wojny nuklearnej, byliby skazani na życie w trudnym do przewidzenia okresie „wśród wrogiego dla nich życia środowiska naturalnego, także w tych krajach, które nie brały bezpośredniego udziału w wojnie".

Wstrząsające wyliczenia obydwu uczonych nie obejmują skutków skażenia gleby i powietrza chemikaliami. Napomykają oni też jedynie o skutkach topnienia lodów i śniegów, co dla niektórych rejonów świata oznaczałoby istny potop. Z kolei wzmożone promieniowanie już po opadnięciu pyłu atomowego musiałoby spowodować masowe zachorowania ludzi na raka skóry, a także zaatakowanie planktonu morskiego.

Przedstwione przez profesorów Crutzena i Birksa wyniki badań przerażają swym realizmem. Wyzwalające się po wybuchach jądrowych kolejne reakcje chemiczne — twierdzą obaj uczeni — oznaczałyby dla tych, którzy przeżyliby to piekło, jedno pasmo nie kończących się cierpień, głodu i rychłą śmierć.

Profesor Crutzen przedstawi wkrótce wyniki swych badań na sympozjum w Waszyngtonie, zajmującym się następstwami wojny nuklearnej. Ma on nadzieję, że może wizja apokalipsy atomowej dotrze wreszcie do polityków, którzy wierzą jeszcze w możliwość ograniczenia wojny nuklearnej do Europy i jej wygrania... I że może zdadzą oni sobie wreszcie sprawę, iż w wojnie nuklearnej nie może być ani pokonanych, ani zwycięzców.

BOGUSŁAW CZERWIŃSKI

CEZARY CHLEBOWSKI

pozdrowcie górcy Świętokrzyskie

W wyniku odprawy K-ndt Okr. uznał mój projekt i zatwierdził jako rozkaz organizacyjny dla „Kedywu", anulując poprzedni rozkaz.

Bardziej szczegółowo i nieco inaczej opisuje jej przebieg „Antoniewicz"*).

Na dzień 12 czerwca zostaje wyznaczona dwudniowa odprawa. Przybywają na nią do lasu: komendant Okręgu płk „Daniel" (Stanisław Dworzak), szef sztabu ppłk „Jan"-„Rawicz" (Jan Stenzel) oraz kierownicy obwodowych komórek i dowódcy patroli dywersyjno-sabotażowych („Barabasz", „Marcin" i inni).

*Przed ogólną odprawą „Ponury" referuje „Danielowi" i „Janowi" swój plan utworzenia zgrupowań partyzanckich, którymi będzie dowodził kierując zarazem z lasu Kedywem. Plan ten budzi zastrzeżenia. Zdaniem władz Okręgu tych dwu funkcji nie da się pogodzić. Co więcej, plan pozostaje w sprzeczności z zasadami akcji bieżącej w kraju**), a mianowicie, że powinna ona mieć własną sieć, by ewentualne rozkonspirowanie jej nie odbiło się na bezpieczeństwie całości AK, że akcje i uderzenia powinny być tak wykonywane, by nie powodowały represji okupanta na ludności cywilnej, oraz że akcja bieżąca powinna być harmonizowana z przygotowaniem i planem powstania. „Ponury" natomiast żąda postawienia do jego dyspozycji całego aparatu AK od placówki do władz Okręgu włącznie, gdyż już obecnie zamierza wypowiedzieć otwartą walkę okupantowi, nie licząc się w dodatku z jej następstwami. Stanowisko szefa sztabu jest jeszcze bardziej sztywne. Uważa, że „Ponury" został przysłany na funkcję szefa sztabu „Kedywu", a więc jednego z oddziałów sztabu Okręgu, i żadna dyskusja nie może mieć miejsca. Koordynowanie i kierowanie rozsianymi patrolami dywersyjnymi w Okręgu przy równoczesnym dowodzeniu oddziałem partyzanckim należy zaliczyć do mrzonek niedoświadczonego i nie znającego stosunków skoczka. Również utworzenie tak licznych zgrupowań jest nie przemyślane. Doprowadzi to bowiem do przedwczesnego zdynamizowania terenu, wykrwawienia i wyniszczenia ludzi, osłabienia sił własnych na moment powstania, którego termin jeszcze daleki, gdyż końca wojny w tym roku nie należy się spodziewać. „Ponury" usiłuje przekonywać. Twierdzi, że tak ludzie z konspiracji, jak i broń łatwiej się przechowują w lesie niż w miastach, gdzie stale mają miejsce aresztowania. Represje zaś trwały i trwają bez względu na działalność podziemia. Partyzantka więc stanu tego nie pogorszy.*

W przerwie rozmów „Daniel" inspekcjonuje oddział. Chłopcy prezentują się dobrze, jak żołnierze z prawdziwego zdarzenia. W środku obozu stał rkm. Pułkownik wyraźnie się wzrusza. W oczach jego występują łzy. Ton rozmów ulega zmianie. Pod względem organizacyjnym ustalono, że „Ponury" ma utworzyć oddział partyzancki w sile około 200 ludzi i że w okresie jego organizacji będzie zarazem z lasu kierował Kedywem. Następnie zaś przejdzie na konspiracyjną „melinę" w rejon siedziby władz Okręgu.

W trakcie odprawy ogólnej ustalono cel, zadania i organizację Kedywu precyzując je następująco:

1. prowadzenie walki czynnej przy pomocy dywersji zakonspirowanej przy komendantach obwodów AK w zakresie drobnej dywersji, sabotażu, likwidacji szpicli i pojedynczego terroru,

2. uporządkowanie kompleksów leśnych, usunięcie z nich elementu przestępczego, przeprowadzenie selekcji w oddziałach istniejących. Stworzenie z elementu pozytywnego zgrupowań partyzanckich w celu przeprowadzenia większych akcji odwetowych, zapewnienie bezpieczeństwa i samoobrony terenowej oraz osłanianie działań dywersji zakonspirowanej.

W ten sposób, po prawie dwudniowej dyskusji, „Ponury" odnosi kolejny sukces. Dwustu ludzi nie przeraża go, poradzi sobie. Bardziej go martwi nieprzejednane stanowisko Komendy Okręgu w sprawie przydziału broni dla lasu. W tej sytuacji uruchomiona w Suchedniowie produkcja nabierze specjalnego znaczenia.

Na bieżąco zaś stara się zaradzić podejmowaniem akcji zbrojnych, które w założeniu mają zdobycie broni przy minimalnych stratach własnych.

Pierwszą z nich ma być uderzenie na pociągi biegnące dotąd bezkarnie po torach kolejowych na zachód od Wykusu, w okolicach Michniowa. „Ponury" ustala termin — 2.VII.1943 r.

Oto jak wygląda przebieg takiej akcji według relacji „Antoniewicza"***).

*W nocy z 2 na 3 lipca zaatakowano równocześnie dwa pociągi pospieszne na linii Skarżysko—Kielce w rejonie stacji Łączna i bloku Jędrów****) pod Suchedniowem idące z przeciwnych kierunków z Krakowa i Warszawy. Akcjami dowodził ppor. „Rafał", „Nurt" i „Robot". Akcje były starannie przygotowane, a przed ich rozpoczęciem wszyscy otrzymali szczegółowe zadania.*

*) Próba zarysu, s. 6—7
**) Chodzi o zalecenia KG AK w tej sprawie (przyp. C Ch.).
***) Próba zarysu, s. 10
****) Dziś stacja Berezów (przy. C. Ch.).

(81)

http://sbc.wbp.kielce.pl

Warto wiedzieć, zobaczyć, posłuchać

Poniedziałek 14 października 1983 r.

Dziś składamy życzenia

ROGEROM
i SERAFINOM

jutro

ALBERTOM
i LEOPOLDOM

1979 r. — Stany Zjednoczone zablokowały wszystkie aktywa bankowe Iranu.

1977 r. — Prezydent Egiptu, Anwar Sadat, zakomunikował, że jest gotów wygłosić w parlamencie izraelskim pojednawcze przemówienie. Była to zapowiedź zawarcia przyszłego, separatystycznego układu egipsko-izraelskiego, podpisanego w Camp David w USA.

1948 r. — Urodził się książę Karol, brytyjski następca tronu.

1940 r. — Hitlerowska Luftwaffe zbombardowała miasto Coventry.

1918 r. — Kolonialne siły zbrojne Niemiec walczące w Afryce południowej złożyły broń. Skapitulowała także cała niemiecka marynarka wojenna.

1889 r. — Urodził się Jawaharlal Nehru, indyjski mąż stanu (ojciec Indiry Gandhi), współtwórca ruchu krajów niezaangażowanych.

1646 r. — Urodził się Gottfried Wilhelm von Leibnitz, niemiecki matematyk i filozof.

Kielce

TEATR

Im. S. Żeromskiego — nieczynny.

KINA

„Romantica" — „Czerwone dzwony" — I i II cz. ZSRR, kol. l. 12, g. 15.30. „Ucieczka z Nowego Jorku" — USA, pan. kol. l. 18, g. 13.30, 18 i 20.

„Moskwa" — „Droga szkieletów" — rum. pan. kol. l. 15, g. 15.30 i 17.45. „Rozkaz — przekroczyć granicę" — ZSRR, pan. kol. l. 12, g. 13 i 20.

„Studyjne" — „Anna Karenina" I i II cz. ZSRR, pan. kol. l. 15, g. 15 i 18.

„Skałka" — „Przygody Ali Baby i czterdziestu rozbójników" — ZSRR, l. 12, g. 15. „Pierwsza miłość" — wł.-fr. kol. l. 18, g. 17.15 i 19.30.

„Robotnik" — nieczynne.

GALERIE

Galeria BWA „Piwnice", ul. Leśna 7 — nieczynna

Galeria Fotografiki — ul. Rew. Październikowej 6a — czynna w godz. 9—17. Wystawa fotografii — Marka Gerstmanna — (Subprzestrzeń) — otwarcie g. 18.

MUZEA — nieczynne

APTEKI DYŻURNE nr 29-001 ul. Buczka 37/39, nr 29-006 ul. Sienkiewicza 15.

Poradnie dyżurujące: dla dzieci i dorosłych ul. Pocieszka 11 (Przychodnia Rejonowa) w godz. 17—21 w niedzielę — 8—14, Stomatologiczna ul. Pocieszka 11 w godz. 17—21. Od godz. 7 w niedzielę do 7 do poniedziałek. W każdą sobotę czynne są w godzinach od 6 do 14 następujące przychodnie rejonowe z gabinetami ogólnymi dziecięcymi zabiegowym oraz stomatologicznym. Przychodnia Rejonowa nr 2 — ul. Pocieszka 11, nr 3 — ul. Żelazna 30, nr 6 — ul. Pomorska 61 i nr 8 — ul. Lecha 6. Gabinety specjalistyczne — dermatologiczny — przy ul. Buczka 4 laryngologiczny, ginekologiczny i chirurgiczny — przy ul. Wesołej 52.

TELEFONY:

Pogotowie Ratunkowe 999, Pogotowie Milicyjne 997, Pogotowie WSW 418-25, Straż Pożarna 998, Pomoc drogowa 981, Pogotowie Elektryczne Kielce — Miasto 991, Kielce — Teren 992, Pogotowie wodnokanalizacyjne 508-11, Pocztowe inf. o usługach 911. Hotel Centralny" 625-11. Informacja kolejowa 930, Pogotowie wod.-kan., c.o., dźwigowe, elektryczne SM 516-33, Pogotowie gazowe — tel. 30-20-91. Pogotowie wod.-kan., c.o., elektryczne RPGM — czynne w godz. 7—22, tel. 31-16- 47. Ośrodek Informacji Usług WUSP tel. 457-41.

POSTOJE TAKSÓWEK: Dworzec PKP — 629-23. Taksówki bagażowe — ul. Armii Czerwonej 469-89.

Radom

TEATR POWSZECHNY

Im. Jana Kochanowskiego — — nieczynny

KINA

„Bałtyk" — „I... jak Ikar" — fr. kol. l. 15, g. 14.30, 17 i 19.30.

„Przyjaźń" — „Legenda o najwaleczniejszym" — ZSRR, pan. kol. l. 12, g. 15.30 i 17.30. „Vabank" — pol. kol. l. 15, g. 19.30.

„Pokolenie" — „Opowieść nieznanego człowieka" — ZSRR, kol. l. 15, g. 15, 17 i 19.

„Hel" — „Proces poszlakowy" — jap. l. 18, g. 15.30, 17.30 i 19.30.

„Odeon" — „Diabeł morski" — ZSRR, kol. bo., g. 14. „Wyjście awaryjne" — pol. kol. l. 15, g. 15.30 i 19.30.

APTEKI DYŻURNE: nr 67-010 pl. Zwycięstwa 7, nr 67-015 pl. Konstytucji 5.

INFORMACJA służby zdrowia — czynna w godz. 9—21, w sobotę 8—20, tel. 261-27. Informacja o usługach — 265-85.

TELEFONY: Straż Pożarna 998, Pogotowie Ratunkowe 999, Pogotowie Energetyczne — Radom 981 Komenda MO 251-36 Pogotowie Milicyjne 997 Pomoc drogowa 961.

POSTOJE TAKSÓWEK: ulica Grodzka 229-52 plac Konstytucji 226-51, Dworzec PKP 266-98, ulica Żwirki i Wigury 118-10.

Skarżysko

KINA

„Wolność" — „Jeśli się odnajdziemy" — pol. kol. l. 12, g. 15. „Lot nad kukułczym gniazdem" — USA, PK, kol. l. 18, g. 17 i 19.15.

„Metalowiec" — nieczynne.

APTEKA DYŻURNA: nr 29-076, ul. Staszica 1.

POSTOJE TAKSÓWEK: telefony 53-10 i 53-80.

Starachowice

KINA

„Robotnik" — „Wieniec Petrii" — jug. kol. l. 15, g. 15. „Aleksander Newski" — ZSRR, bo. g. 17. „Bracia Graczowie" — ZSRR, kol. l. 15, g. 19.

„Star" — „1941 rok" — USA, l. 15, g. 15, 17 i 19.

APTEKA DYŻURNA: nr 29-046 ul. Apteczna 7.

POSTOJE TAKSÓWEK: Dworzec Główny PKP 705, osiedle Milica — 22-44.

Ostrowiec

KINA

„Hutnik" — „Wymarzona gra" — ZSRR, kol. bo. g. 15.30. „Okupacja w 26 obrazach" — jug. kol. l. 18, g. 17.30 i 19.30.

„Zorza" — nieczynne.

APTEKA DYŻURNA: nr 29-071 ul. Starokunowska 1/7.

POSTOJE TAKSÓWEK: pl. Wolności 537-92, ul. Sienkiewicza 515-73.

UWAGA: Za ewentualne zmiany w programie kin redakcja nie odpowiada.

RADIO

PROGRAM LOKALNY

17.05 Dziennik 17.12 Piosenka tygodnia 17.15 Rozmowa z prezesem Okręgowej Komisji Arbitrażowej — rozm. B. Henla 17.30 Fala młodości — w oprac. E. Okońskiej 18.00 Koncert dla fonoamatorów (stereo) 18.25 Skrót dziennika i piosenka na pożegnanie.

TELEWIZJA

Dziś

PROGRAM I

13.30 TTR, matemat., s. I: Funkcje (1) — Ogólne własności funkcji
14.00 TTR, historia, s. I: Trwałe wartości antyku i średniowiecza
15.25 NURT
15.55 Program dnia oraz film animowany „Oto Shadoki"
16.00 „Zwierzyniec" i film „Jana z dżungli" (11)
16.55 Aktualności Agencji „Artel"
17.00 Dziennik
17.15 Echa stadionów
17.40 Program publicystyczny
18.10 Program lokalny
18.40 Rolnicze rozmowy
18.50 Dobranoc
19.00 „Diagnoza"
19.30 Dziennik
20.00 Publicystyka
20.15 Teatr TV: F. Ziejka „Polski listopad"
22.00 Dziennik
22.20 Sprawy międzynarodowe
22.50 „Tamte dni, tamte noce" — wiersze i ballady Bułata Okudżawy

Jutro

PROGRAM I

6.00 TTR, matemat., s. I
6.30 TTR, historia, s. I
8.10 Historia, kl. VIII: Nauka i kultura II Rzeczypospolitej
9.00 Jęz. polski, kl. I lic.: Dzieje dramatu" — „Odprawa posłów greckich"
9.30 Film dla II zmiany: „Nie mogę żyć bez muzyki" — węgierska komedia muzyczna
11.00 Jęz. polski, kl. II lic.: Dzieje dramatu „Dziady" (2)
12.50 Plastyka, kl. II: O smoku
13.30 TTR, jęz. pol., s. III: H. Balzac — „Ojciec Goriot"
14.00 TTR, matemat., s. III: Granica funkcji w punkcie — ciągłość funkcji

Za ewentualne zmiany w programie TV — redakcja nie odpowiada.

Ogłoszenia drobne

SPRZEDAM obrączki. Kielce, Armii Czerwonej 300. 1626-g

SYLWESTRA dla samotnych i szereg imprez organizuje BM „Nadzieja", Kielce, skr. poczt. 390. 1616-g

TYLKO 6 grudnia z okazji Mikołaja wszystkie ogłoszenia w Biurze Ogłoszeń, Kielce, ul. 1 Maja 6/1 z 50 proc. zniżką. Zapraszamy. 1615-g

NOWAK Ryszard zgubił talon na paliwo, nr KIB 2601. 1612-g

JANUS Henryk zgubił bilet miesięczny, legitymację PKS, trasa: Skorzeszyce — Kielce. 1609-g

PODGÓRSKI Feliks zgubił legitymację i bilet miesięczny PKS, trasa: Grzymałków — Kielce. 1608-g

KUPIS Grzegorz zgubił legitymację szkolną LZ, bilet miesięczny, trasa: Występa — Kielce. 1607-g

MARSZAŁEK Jerzy zgubił talon na paliwo, nr KIB 7292. 1606-g

„SPOŁEM" PSS unieważnia pieczątkę o treści: „Społem" PSS w Kielcach Oddział w Kielcach, Sklep nr 209, ul. Jagiellońska 35". 1605-g

LORĘCKI Tomasz zgubił legitymację szkolną wydaną przez Liceum Ogólnokształcące we Włoszczowie. 1604-g

GRABARZ Marian zgubił talon na benzynę nr KIA 8994. 1603-g

KSEL Marek zgubił talon na paliwo nr KIE 6978. 1602-g

MARIAŃSKA Krystyna zgubiła talon na paliwo, nr KIW 4405. 1601-g

ZAKŁAD BUDOWLANO-MONTAŻOWY
ENERGETYKI W RADOMIU
ODDZIAŁ W SKARŻYSKU-KAM.,
UL. KOŚCIUSZKI 1

zatrudni natychmiast:

- murarzy-tynkarzy,
- zbrojarzy-betoniarzy,
- cieśli-stolarzy,
- dekarzy-blacharzy,
- malarzy-szklarzy,
- elektryka,
- spawacza,
- pomocników murarzy

Wynagrodzenie płatne na zasadach układu zbiorowego pracy dla przemysłu energetycznego, zniżka za energię elektryczną i deputat węglowy po roku pracy, po 2 latach wysługa lat.

Praca w akordzie, wysokie zarobki, możliwość wyjazdu za granicę po 2 latach pracy w zakładzie oraz możliwość podwyższania kwalifikacji.

Zainteresowani winni zgłaszać się w Skarżysku-Kam., ul. Kościuszki 1, w godz. 8—11. 322-k

PRZEDSIĘBIORSTWO
ROBÓT INSTALACYJNO-MONTAŻOWYCH
BUDOWNICTWA ROLNICZEGO
KIELCE, ul. 1 MAJA 308

zatrudni natychmiast:

na terenie województwa kieleckiego pracowników w zawodach:

- monterów instalacji sanitarnych, centralnego ogrzewania i wodnokanalizacyjnych,
- izolerów,
- spawaczy

Praca w akordzie. Bliższych informacji udziela dział ekonomiki i zatrudnienia. Tel. 524-71.

Istnieje możliwość wyjazdu na budowę eksportową do pracy w wyżej wymienionych zawodach. 325-k

BIŚKUP Jerzy zgubił legitymację służbową, wydaną przez OZLP Lublin. 1614-g

STAWECKI Wacław zgubił talon na paliwo, nr KIB 0803. 1613-g

SOJA Józef zgubił legitymację inwalidzką oraz talon na paliwo KIB 86-32. 1621-g

RADEK Rafał zgubił legitymację szkolną ZSE Kielce. 1617-g

KĘPKA Jacek zgubił legitymację szkolną ZSZ „Elektromontaż" Kielce. 1619-g

CHOLEWIŃSKI Leszek zgubił przepustkę z wkładką wcześniejszego wychodzenia Zakłady Metalowe Skarżysko oraz legitymację studencką Politechniki Świętokrzyskiej. 1623-g

FIJAŁKOWSKA Henryka zgubiła legitymację szkolną ZSE nr 1 Kielce. 1620-g

WOŚ Zygmunt zgubił talon na paliwo KIA 2317. 1622-g

Centrala telefoniczna Urzędu Miejskiego w Kielcach z dniem 21 XI 1983 r. posiadać będzie następujący nr: 412-21

314-k

http://sbc.wbp.kielce.pl

Założenia podwyżki cen żywności

CIĄG DALSZY ZE STR. 4

gospodarstw domowych pracowników gospodarki uspołecznionej oraz emerytów i rencistów z dwu najniższych grup dochodowych (o dochodach miesięcznych nie przekraczających 5000 zł na osobę).

Z wyników badań budżetów rodzinnych przyjmujemy miesięczne spożycie podstawowych artykułów żywnościowych *) na osobę, średnie ceny i wydatki ponoszone w I półroczu 1983 r. **).

Gospodarstwa domowe pracownicze

Lp.	Nazwa grupy artykułów	Miesięczne spożycie na 1 osobę			Wzrost miesięcznych wydatków w zł na osobę wariant		
		Ilość	Średnia cena w zł	Wartość w zł	I A	I B	II
1	2	3	4	5	6	7	8
1	pieczywo	7,28 kg	21,6	157	56,7	56,7	75,7
2	przetwory zbożowe (mąka, kasze, makarony), ryż, płatki)	1,67 kg	34,1	57	21,4	21,4	28,5
3	mleko i napoje mleczne	8,96 l	12,9	116	13,6	13,6	13,6
4	sery	0,65 kg	124,6	81	8,5	2,6	6,4
5	masło	0,53 kg	279,2	148	45,9	57,7	57,7
6	śmietana i śmietanka	0,57 kg	96,5	55	12,1	19,3	22,0
7.	tłuszcze roślinne jadalne	0,27 kg	122,2	33	4,2	1,5	1,5
8	tłuszcze zwierzęce	0,31 kg	112,9	35	3,5	9,8	3,5
9	mięso i przetwory	3,00 kg	248,3	745	105,8	93,1	141,6
10	cukier	1,87 kg	46,5	87	11,3	11,3	30,3
					283,0	287,0	380,8

Gospodarstwa domowe emerytów i rencistów

1	pieczywo	8,65 kg	21,0	182	65,7	65,7	87,7
2	przetwory zbożowe (mąka, kasze, makarony, ryż, płatki)	2,30 kg	28,7	66	24,8	24,8	33,0
3.	mleko i napoje mleczne	12,25 l	11,4	140	16,4	16,4	16,4
4	sery	1,0 kg	104,0	104	10,9	3,3	8,2
5	masło	0,59 kg	278,0	164	50,8	64,0	64,0
6	śmietana i śmietanka	0,88 kg	95,5	84	18,5	29,4	33,6
7	tłuszcze roślinne jadalne	0,39 kg	125,6	49	6,3	2,2	2,2
8	tłuszcze zwierzęce	0,36 kg	113,9	41	4,1	11,5	4,1
9	mięso i przetwory	2,75 kg	242,5	667	94,7	83,4	126,7
10	cukier	1,81 kg	47,0	85	11,1	11,1	29,6
					303,3	311,8	405,5

*) W odniesieniu do mięsa i przetworów przyjęto nie rzeczywiste spożycie (które obejmuje także zakupy wolnorynkowe) lecz średnią normę kartkową.

**) Wszystko na podstawie wyników badań budżetów rodzinnych przeprowadzonych przez GUS za I półrocze 1983 r.

5. JAKIE JEST MIEJSCE PODWYŻKI CEN ŻYWNOŚCI W OGÓLNYCH KIERUNKACH POLITYKI GOSPODARCZEJ NA ROK 1984?

Sytuacja gospodarcza kraju znana jest wszystkim z komunikatu Głównego Urzędu Statystycznego o wynikach gospodarki w okresie dziewięciu miesięcy bieżącego roku. Jak wiadomo, występuje w roku bieżącym szereg zjawisk w naszej gospodarce, świadczących o stopniowym wychodzeniu kraju z kryzysu. Wskazać tu trzeba wzrost produkcji przemysłowej w wielu gałęziach i branżach, nieco lepszą realizację planu budownictwa mieszkaniowego i dobrą realizację planu skupu zbóż, ziemniaków, buraków cukrowych. Wiadomo także, że szereg zjawisk nadal niepokoi — należy do nich np. niedostateczny postęp w przestawianiu produkcji przemysłowej, na rzecz produkcji towarów rynkowych, niepełne wykonywanie zadań w zakresie oszczędności surowców i materiałów, niezadowalające wyniki walki z inflacją.

Wiadomo już obecnie, że zarówno wzrost dochodów ludności, jak i kosztów utrzymania dość znacznie przekraczają założenia planu na 1983 rok. Ocenia się, że wynagrodzenia za pracę wzrosną o ok 25 proc., podczas gdy zakładano ich wzrost o 16 proc. W podobnym stopniu przekroczone zostaną założenia w sprawie wzrostu kosztów utrzymania — w planie przyjmowano, iż wzrosną one o 15—16 proc., w rzeczywistości ich wzrost wyniesie około 23 proc. Tak więc w istocie rzeczy przy ponadplanowym wzroście płac nastąpi ponadplanowy wzrost cen, wskutek czego zostanie utrzymany stosunek między przychodami i wydatkami pieniężnymi ludności, zgodny z założeniami planu. Można więc stwierdzić, że zgodnie z założeniami tego planu, utrzymany zostanie co najmniej na poziomie roku ubiegłego, a zapewne nawet nieco przekroczony, realny poziom płacy przeciętnej w gospodarce uspołecznionej. Nie może to jednak, oczywiście, uspokajać — przy utrzymaniu realnego poziomu płacy przeciętnej z ubiegłego roku, sytuacja różnych grup pracowniczych jest w roku 1983 bardzo zróżnicowana.

Są grupy, których płace wzrosły w 1983 roku szybciej nieco niż koszty utrzymania i które odczuły pewną poprawę sytuacji materialnej. Są również grupy pracownicze, których sytuacja jest odwrotna.

Koszty utrzymania wzrosły więcej niż płace, w rezultacie czego rok 1983 był dla tych grup rokiem spadku płacy realnej. W dużym stopniu dotyczy to pracowników uzyskujących stałe płace, których nie objęła w roku bieżącym podwyżka tych płac, a także wielu emerytów i rencistów.

Sytuacja jest więc bardzo złożona i będzie ona brana pod uwagę zarówno w polityce dochodów na rok 1984, jak i przy określaniu sposobu wyrównania skutków podwyżki cen żywności najsłabszym materialnie grupom ludności.

Opublikowane już zostały do konsultacji założenia Centralnego Planu Rocznego na rok 1984. Wiadomo z nich, że w roku przyszłym, podobnie jak w roku bieżącym, podstawowym zadaniem będzie utrzymanie, względnie niewielkie podwyższenie obecnego poziomu dochodów realnych. Ocenia się, że wzrost spożycia dóbr i usług z dochodów osobistych ludności może wynieść około 2,5 proc. Poprawić się jednak powinno zaopatrzenie rynku, szczególnie w szereg artykułów przemysłowych.

Doświadczenia tegoroczne wskazują, iż szczególnie ważne jest osiągnięcie dalszego postępu w walce z inflacją. Tym celom służy między innymi korekta mechanizmów reformy gospodarczej, wprowadzana z początkiem przyszłego roku. Realistycznie sprawę oceniając, trzeba jednak zakładać, iż wzrost cen detalicznych (i wzrost kosztów utrzymania) nie powinien w przyszłym roku przekroczyć 15—16 proc. (w zależności od wariantu podwyżki cen żywności).

Z tych 15—16 proc. wzrostu kosztów utrzymania, tylko nieco ponad połowę (8—9 proc.) będzie związane ze zmianami cen, jakie będą miały miejsce w 1984 roku. Pozostała część wzrostu kosztów utrzymania w 1984 r. (7 proc.) jest wynikiem podwyżek cen, wprowadzonych w różnych miesiącach 1983 r., które w części — właśnie z uwagi na różne terminy ich wprowadzania — podnoszą koszty utrzymania w roku następnym po ich wprowadzeniu *). W ramach wzrostu kosztów utrzymania z tytułu wszystkich zmian cen, jakie będą miały miejsce w roku 1984 (razem 8—9 proc.), skutki wzrostu cen żywności wyniosą ok. 4—6 proc. (w zależności od wariantu podwyżki cen). Od gospodarności przedsiębiorstw, od obniżki kosztów produkcji zależy, aby wzrost cen był możliwie najniższy.

Założenia Centralnego Planu Rocznego na 1984 r. przewidują, iż skutki wzrostu kosztów utrzymania zostaną w przyszłym roku w pełni wyrównane wzrostem płac i innych dochodów pieniężnych ludności — ocenia się, że płace wzrosną o 15—17 proc. (łączna kwota wynagrodzeń dla pracowników zatrudnionych w jednostkach gospodarki uspołecznionej wzrośnie o 370 mld zł). Wzrost płac i innych dochodów pieniężnych ludności będzie więc stanowił podstawową formę pokrycia wzrostu kosztów utrzymania, w tym także zakładanej na początek roku podwyżki cen żywności. Oznacza to jednak, iż termin podwyżki cen i terminy podwyżek płac dla różnych grup ludności mogą być różne. Będą takie grupy ludności i załogi przedsiębiorstw, które istotny wzrost płac uzyskają w końcowych miesiącach 1983 r. — ten właśnie wzrost płac będzie także wyrównywał im skutki wzrostu cen w 1984 r. Będą i takie, których płace wzrosną w późniejszych miesiącach 1984 roku. Wyrównując wzrost kosztów utrzymania mający miejsce w pierwszych miesiącach roku (w tym skutki podwyżki cen żywności). Zależy to między innymi od sytuacji finansowej oraz polityki płacowej poszczególnych przedsiębiorstw.

Trzeba wyraźnie podkreślić, że istnieją możliwości ograniczenia negatywnych skutków przedstawionej, nieuniknionej podwyżki cen. Wiążą się one jednak z uzyskaniem w poszczególnych przedsiębiorstwach większej niż przewiduje plan roczny obniżki kosztów drogą poprawy efektywności gospodarowania, tj. wzrostu wydajności pracy i lepszego wykorzystania paliw, surowców i materiałów oraz majątku trwałego. Wiążą się one także z uzyskaniem większego niż się planuje wzrostu produkcji rynkowej, w tym w przemyśle rolno-spożywczym przez zmniejszenie strat przy przerobie surowców. Tak więc przez ponadplanowe zwiększenie produkcji rynkowej oraz poprawę efektywności gospodarowania powstałyby możliwości większego niż zakłada się w planie podniesienia poziomu płac realnych w 1984 roku.

Część emerytów i rencistów uzyska podwyżkę świadczeń w ramach II etapu rewaloryzacji emerytur i rent, wprowadzanego z początkiem 1984 r. Są jednak grupy ludności, których sytuacja materialna jest szczególnie trudna i w tych przypadkach niezbędne jest wyrównanie im skutków wzrostu cen żywności w tym samym czasie, w którym nastąpi podwyżka cen.

*) Tak np. podwyżka cen, wprowadzona w końcu grudnia jakiegoś roku ma minimalny wpływ na koszty utrzymania w tym roku, podnosi je natomiast w roku następnym.

6. JAK WYRÓWNAĆ SKUTKI PODWYŻKI CEN ŻYWNOŚCI NAJSŁABSZYM MATERIALNIE GRUPOM LUDNOŚCI?

Proponuje się, by skutki podwyżki cen żywności wyrównać najsłabszym materialnie grupom ludności wykorzystując w tym celu głównie istniejące systemy płac, emerytur i zasiłków rodzinnych. Pozwala to uniknąć przyznawania odrębnych, bezpośrednich rekompensat (jak to miało miejsce w lutym 1982 r.), które zawsze rozbijają wszelkie systemy płac i świadczeń socjalnych. Przypomnijmy, jaki wzrost wydatków powodują poszczególne warianty podwyżki cen w gospodarstwach domowych pracowników oraz emerytów i rencistów z dwu najniższych grup dochodowych (w zł na osobę miesięcznie):

— gospodarstwa domowe pracownicze
— gospodarstwa domowe emerytów i rencistów

Wariant I *)	Wariant II
283—287	381
303—312	406

A. Pracownicy

Jak już wspomniano poprzednio, skutki podwyżki cen żywności jak również skutki wzrostu cen innych artykułów i usług znajdują pełne wyrównanie (z niewielką nadwyżką) w założonym na rok przyszły wzroście płac. Z tych względów nie proponuje się odrębnego systemu wyrównywania tych skutków **). Dla stworzenia jednak większych możliwości wzrostu płac osób o szczególnie niskich wynagrodzeniach proponuje się dodatkowo:

— w przedsiębiorstwach — wyłączenie z obciążeń na rzecz Państwowego Funduszu Aktywizacji Zawodowej;

— w jednostkach budżetowych (służba zdrowia, nauka, oświata) — przeznaczono dodatkowo na wzrost płac kwoty:

W wariancie I

300 zł na każdego pracownika, którego zarobek nie przekracza 7000 zł miesięcznie

*) Ponieważ wzrost wydatków na osobę jest w wariancie I A i I B prawie identyczny proponuje się dla obu „podwariantów" taki sam system wyrównywania skutków tego wzrostu.

**) Oczywiście, pracownicy pobierający zasiłki rodzinne otrzymają odpowiedni wzrost dochodów z tytułu wprowadzenia III etapu reformy tych zasiłków.

CIĄG DALSZY NA STR. 10

http://sbc.wbp.kielce.pl

Założenia podwyżki cen żywności

CIĄG DALSZY ZE STR. 9

W wariancie II

400 zł na każdego pracownika, którego zarobek nie przekracza 8000 zł miesięcznie

B. Osoby, na które są pobierane zasiłki rodzinne.

Proponuje się wyrównanie skutków podwyżki cen żywności przez wprowadzenie trzeciego etapu reformy zasiłków rodzinnych, wchłaniającej wszystkie dotychczas wypłacane rekompensaty i zapomogi, zapewniającej rodzinom o najniższych dochodach odpowiedni wzrost wysokości zasiłków ponad poziom dotychczasowy, liczony łącznie z rekompensatami.

W dotychczasowym systemie zasiłków rodzinnych wysokość zasiłku zależy nie tylko od dochodów na osobę w rodzinie, ale także od kolejności urodzenia się dziecka (inne zasiłki na drugie, trzecie i czwarte dziecko), a wysokość zasiłku na niepracującą żonę od tego, czy jest ona osobą wychowującą dzieci, czy nie. W nowym systemie proponuje się uzależnić wysokość zasiłku wyłącznie od dochodu na osobę w rodzinie.

Dla osób utrzymujących się wyłącznie z pracy oraz z emerytur i rent proponuje się ustalenie następujących stawek zasiłków rodzinnych (tabelka z prawej u góry).

Przy takich stawkach podwyżka zasiłku w najniższej grupie dochodowej (do 3000 zł miesięcznie na osobę) wyniesie średnio w I wariancie ok. 370 zł, a w drugim ok. 470 zł miesięcznie. Trzeba przy tym dodać, że w większości gospodarstw domowych, w których dochód nie przekracza 5000 zł miesięcznie na osobę wzrost zasiłku będzie równoważył skutki podwyżki cen żywności.

C. Emeryci i renciści

Proponuje się przyznanie osobom pobierającym emerytury i renty pracownicze nie przekraczające 7000 zł miesięcznie dodatkowego świadczenia za rok 1984 w wysokości:

W wariancie I
3600 zł
(300 zł miesięcznie)

W wariancie II
4800 zł
(400 zł miesięcznie)

Świadczenie to, jakkolwiek wypłacane w 1984 r. jednorazowo, będzie miało trwały charakter — podwyższy odpowiednio emerytury i renty także w latach następnych. Ponadto, w wariancie II proponuje się przyspieszenie o rok trzeciego etapu rewaloryzacji świadczeń dla wszystkich emerytów i rencistów, którzy ukończyli 70 lat *). Oznaczałoby to, iż z początkiem 1984 roku wprowadzono by dla tych osób jednocześnie drugi i trzeci etap rewaloryzacji emerytur i rent. Ocenia się, że dotyczyłoby to ok. 440 tys. emerytów i rencistów, którzy uzyskaliby z tego tytułu w 1984 roku dodatkowo przeciętnie ok. 670 zł miesięcznie — niezależnie od podobnej kwoty uzyskiwanej w ramach drugiego z góry założonego na 1984 rok etapu rewaloryzacji.

*) W roku 1983 pełną rewaloryzację (z wszystkich etapów łącznie) otrzymały osoby, które przekroczyły 75 lat (i które w związku z tym otrzymują dodatek opiekuńczy)

W wariancie I		W wariancie II	
Przy dochodzie na 1 osobę miesięcznie w rodzinie	Wysokość zasiłku	Przy dochodzie na 1 osobę miesięcznie w rodzinie	Wysokość zasiłku
Poniżej 3000 zł	1800 zł	Poniżej 3000 zł	1900 zł
3001—5000 zł	1500 zł	3001—4000 zł	1700 zł
ponad 5000 zł	1300 zł	4001—5000 zł	1550 zł
		ponad 5000 zł	1400 zł

D. Osoby otrzymujące inne świadczenia

Proponuje się także podwyższenie alimentów wypłacanych z funduszu alimentacyjnego, stypendiów dla studentów szkół wyższych i uczniów szkół średnich oraz zasiłków z opieki społecznej o:

w wariancie I
300 zł miesięcznie

w wariancie II
400 zł miesięcznie

Wyrównywanie skutków wzrostu cen żywności zgodnie z przedstawionymi propozycjami angażowałoby następujące środki finansowe:

	Wariant I			Wariant II		
Grupa ludności	Sposób wyrównania skutków podwyżki cen żywności	Liczba osób objętych wyrówn. w mln	Zaangażowane środki w mld zł	Sposób wyrównywania skutków podwyżki cen żywności	Liczba osób objętych wyrówn. w mln	Zaangażowane środki w mld zł
A. Pracownicy o najniższych zarobkach	Wzrost płac o 300 zł dla pracowników o zarobkach do 7000 zł	1,0	3,6	Wzrost płac o 400 zł dla pracowników o zarobkach do 8000 zł	1,6	7,4
B. Osoby otrzymujące zasiłki rodzinne	III etap reformy zasiłków rodzinnych	5,5 *)	22,0	III etap reformy zasiłków rodzinnych	5,5 *)	37,8
C. Emeryci i renciści	Wypłata jednorazowego świadczenia w wys. 3600 zł osobom otrzymującym emerytury i renty nie przekraczające 7000 zł	3,0	10,8	1. Wypłata jednorazowego świadczenia w wys. 4800 zł osobom otrzymującym emerytury i renty nie przekraczające 7000 zł	3,0 **)	14,4
				2. Przyspieszenie III etapu rewaloryzacji świadczeń dla osób, które ukończyły 70 lat	0,4 **)	3,9
D. Fundusz alimentacyjny, stypendia, zasiłki z pomocy społecznej	Wzrost świadczeń o 300 zł miesięcznie	0,7	2,1	Wzrost świadczeń o 400 zł miesięcznie	0,7	2,8
	Razem	10,2	38,5	Razem	11,6	66,3

*) Wzrosną wszystkie zasiłki rodzinne, a więc dla 11 mln osób, jednak tylko w rodzinach o dochodach niższych niż 5000 zł na osobę miesięcznie wzrost zasiłków będzie pokrywał skutki podwyżki cen żywności — w tych rodzinach otrzymuje zasiłki łącznie ok. 5,5 mln osób.

**) Niektóre osoby o niskich emeryturach i rentach mogą otrzymać zarówno świadczenie jednorazowe jak i III ratę rewaloryzacji; ocenia się, że łącznie w wariancie II co najmniej z jednej z tych form pomocy skrzysta ok. 3,3 mln emerytów i rencistów.

W wariancie I środki przeznaczone na wyrównanie skutków podwyżki cen (38,5 mld zł) stanowią 32 proc. tych skutków (120 mld zł).

W wariancie II środki przeznaczone na wyrównanie skutków podwyżki cen 66,3 mld zł stanowią 40 proc. tych skutków (164 mld zł). Jak bowiem stwierdzono już przy wstępnej charakterystyce wariantów podwyżki cen wariant II ma w pewnej mierze charakter socjalny — w większym stopniu niż ma to miejsce w wariancie I, wyrównuje się tu skutki podwyżki cen żywności najsłabszym materialnie grupom ludności.

* * *

Przedstawiając do publicznej dyskusji i konsultacji warianty zmian cen detalicznych żywności należy powiedzieć, że w trakcie kilkumiesięcznych prac nad przygotowaniem omówionych propozycji były także rozpatrywane inne warianty podwyżek cen, w tym również wariant przewidujący zniesienie dotacji w produkcji żywności z wyjątkiem dotacji do mleka i chleba.

Uznano jednak, że w rezultacie byłaby to podwyżka cen detalicznych żywności trudna do przyjęcia ze względów społecznych, że stanowiłaby zbyt duże obciążenie dla budżetu wielu rodzin.

Dlatego też przedstawiane są — na tle wymogów nie tylko ekonomicznych ale i społecznych — względnie umiarkowane warianty podwyżek, zwłaszcza jeśli wziąć pod uwagę planowany wzrost dochodów ludności. Jest zrozumiałe, że w czasie dyskusji i konsultacji mogą zostać wysunięte odmienne od przedstawionych koncepcje zmian cen i rekompensat. Wszystkie będą z uwagą wysłuchane i starannie rozpatrzone a w miarę możliwości gospodarki polskiej i potrzeb społecznych — uwzględnione w rozwiązaniach, które ostatecznie zostaną przyjęte. (PAP)

* ▲ *

TO nie są decyzje. To są tylko propozycje. Z takim nastawieniem możemy rozpocząć lekturę projektu podwyżek cen żywności przedstawionego do społecznej konsultacji.

Nic w tym materiale nie zostało z góry przesądzone. Prezentowane warianty oznaczają, że konsultacja się zaczęła. Jej organizator — Urząd Cen — weźmie pod uwagę każde inne rozwiązanie, które licząc się z ekonomicznymi realiami zyska sobie równocześnie społeczne poparcie.

Nikt chyba nie czuje się zaskoczony przedstawieniem projektu podwyżki cen żywności. Zapowiedziano to dość dawno, w związku z podwyżką cen skupu podstawowych artykułów rolnych w lipcu br.

Istnieje bezpośredni związek między rosnącymi kosztami produkcji rolnej, cenami skupu i cenami detalicznymi żywności. Producentom w rolnictwie, tak zresztą jak i w przemyśle trzeba płacić za ich pracę i produkcję, aby nie tylko mogli pokryć swoje koszty, ale byli zainteresowani w zwiększaniu produkcji żywności. Podwyżka cen żywności temu ma służyć.

Urząd Cen zaznaczył, że przedkładany do konsultacji projekt ma charakter całkowicie otwarty. Wszelkie opinie, projekty i propozycje, zgłoszone w toku konsultacji, będą szczegółowo rozpatrzone, przedyskutowane i wzięte pod uwagę. Urząd Cen przedstawił trzy warianty podwyżki cen oraz warianty podwyżki dochodów grup ludności znajdującej się w najtrudniejszej sytuacji materialnej.

Konsultacja potrwa miesiąc. Jej wyniki zostaną skrupulatnie przeanalizowane i podane do wiadomości publicznej. Zgodnie z wcześniejszymi zapowiedziami w tym roku ceny żywności nie ulegną zmianie.

(PAP)

http://sbc.wbp.kielce.pl

George McGovern kontra Ronald Reagan

Reprezentant Partii Demokratycznej krytykuje politykę zagraniczną USA

Jeden z kandydatów na prezydenta USA z ramienia Partii Demokratycznej, były senator i gubernator stanu Południowa Dakota oraz kandydat na prezydenta USA w 1972 roku, George McGovern wystąpił w audycji telewizyjnej „Spotkanie z prasą", w której poruszył aktualne problemy międzynarodowe.

McGovern oświadczył, iż niezależnie od tego, jak potoczą się losy jego kandydatury, nie może stać na uboczu i przyglądać się biernie polityce obecnego rządu, stanowiącej zagrożenie dla interesów narodu amerykańskiego.

George McGovern zakwestionował argumentację, jaką posłużył się prezydent Reagan dokonując agresji na Grenadę. Stwierdził, iż żaden z argumentów prezydenta nie odpowiada prawdzie.

George McGovern oświadczył, iż nic nie usprawiedliwiało dokonania agresji.

Omawiając zagadnienia rozbrojeniowe, demokratyczny kandydat na prezydenta opowiedział się za 25-procentową redukcją budżetu wojskowego USA, wypowiedział się przeciwko budowie rakiet typu „MX", bombowców „B-1" i okrętów podwodnych „trident".

George McGovern zaproponował roczne moratorium na rozmieszczenie w Europie rakiet jądrowych średniego zasięgu typu „pershing-2" oraz pocisków manewrujących typu „cruise". Jedynym celem budowy rakiet „MX", bombowców „B-1" i niemalże wszystkich pozostałych systemów broni nuklearnej jest uzyskanie przewagi militarnej USA nad Związkiem Radzieckim — oświadczył.

Oskarżając rząd prezydenta Reagana o prowadzenie polityki konfrontacji i zbrojeń McGovern oświadczył, iż polityka ta wywołuje jedynie wzrost napięcia w stosunkach międzynarodowych, zwiększa niebezpieczeństwo wybuchu wojny atomowej i nie ma żadnych uzasadnień strategicznych, ponieważ już w tej chwili USA i ZSRR dysponują tak wielkimi arsenałami atomowymi, że mogą wielokrotnie wzajemnie się zniszczyć.

Zamiast oskarżać ZSRR o nasilanie zbrojeń, obecny rząd winien pamiętać, iż to właśnie prezydent Reagan odrzucił podpisany już układ o ograniczeniu zbrojeń strategicznych — oświadczył McGovern.

Spór w ONZ o odkrycie Ameryki

Burzę rozpętał przedstawiciel Ekwadoru, składając w Sekretariacie ONZ projekt rezolucji ku czci pięćsetnej rocznicy odkrycia Ameryki przez Krzysztofa Kolumba, poparty przez wszystkie kraje kontynentu amerykańskiego, Hiszpanię, Portugalię i Włochy. Zobowiązano w niej sekretarza ONZ do składania corocznych sprawozdań z przygotowań do rocznicy.

Zakłócił je najpierw przedstawiciel Islandii przy ONZ, twierdząc, że Amerykę odkrył w roku 1000 Leif Erikson — wobec czego obchody należy odłożyć do roku 2000. Przeciwko rezolucji Ekwadoru zaprotestowali również liczni przedstawiciele państw afrykańskich wskazując, że Krzysztof Kolumb był „ojcem kolonializmu" potępianego przez ONZ. Przedstawiciel Irlandii zaproponował uznanie za odkrywcę Ameryki świętego Brendana, mającego odkryć nowy kontynent już w roku 500.

Nie udało się zażegnać sporu przedstawicielom krajów niezaangażowanych, którzy wskazywali, że ONZ ma znacznie ważniejsze sprawy do załatwienia niż przygotowania do rocznicy wydarzenia z roku 1492.

Przedstawiciel Hiszpanii pouczył Irlandczyków, że nie mają powodów do dumy, a Islandczyk zażądał przedstawienia dowodów odkrycia Ameryki przez Kolumba. Jeżeli Islandia ich nie otrzyma, to jako dowód przedstawi pomnik ufundowany przez USA i stojący w centrum Reykjaviku opatrzony napisem: „Leif Erikson, syn Islandii, odkrywca Ameryki".

Zgromadzenie Ogólne ONZ nie osiągnęło porozumienia w tej sprawie. Sytuację załagodził przedstawiciel Filipin, proponując odroczenie głosowania nad rezolucją Ekwadoru do czasu wyjaśnienia sprawy.

Hydrauliczne burzenie domów

Specjaliści zachodnioniemieccy potrzebowali zaledwie 3 kg materiałów wybuchowych dla wysadzenia w powietrze 27-metrowego budynku, który był przeszkodą przy budowie linii kolejowej.

Tajemnica tej „oszczędności" polega na tym, iż specjaliści po dokładnym zbadaniu budynku najpierw określili jego najbardziej czułe miejsca, a następnie umieścili w nich niewielkie ładunki wybuchowe, owinięte w torby plastykowe wypełnione wodą. Właśnie woda, a dokładnie mówiąc „uderzenie hydrauliczne" pozwoliło dosłownie skosić budynek.

Erupcje wulkaniczne groźne dla aeronautyki

Naukowcy z Krajowej Agencji ds. Aeronautyki i Przestrzeni Kosmicznej (NASA) oświadczyli niedawno, że pyły pochodzące z ubiegłorocznej erupcji wulkanicznej w Meksyku (29 marca 1982 r.) niszczą okna w samolotach przelatujących na trasach północnych.

M. Pat McCormick z centrum badawczego Langleya w NASA stwierdził, że na niebezpieczeństwo są narażone szczególnie samoloty latające nad północną Kanadą, Grenlandią, Islandią, częścią Skandynawii oraz północnymi regionami Związku Radzieckiego.

Pył, osiadając na szybach, obniża znacznie widoczność, a ponadto przy zetknięciu się z wodą tworzy kwas siarkowy, który przeżera tworzywo sztuczne, w które (zamiast szyb szklanych) wyposażone są boczne okienka kabiny pilotów oraz okienka w pomieszczeniach pasażerskich.

Ropy coraz mniej

Chodzi głównie o rezerwy, które są możliwie rentowne w eksploatacji. Trzej eksperci amerykańscy stwierdzili na ostatnim Światowym Kongresie Ropy Naftowej, który miał miejsce w Londynie, że zasoby tego surowca energetycznego wyczerpać się mogą w ciągu najbliższych 62 lat.

(„Omnipress")

agencje informują:

PEKIN. Dziś wznowione zostaną w Pekinie chińsko-brytyjskie rozmowy w sprawie przyszłości Hongkongu. Są one w impasie. Pekin nie wyklucza możliwości jednostronnego rozwiązania tej kwestii.

BERLIN. W Lipsku odbędą się XXVI centralne targi „Mistrzów jutra" (racjonalizatorów i nowatorów techniki). Zarazem odbędzie się tam IX przegląd osiągnięć młodych uczonych.

LONDYN. Po zakończeniu oficjalnej wizyty w Kenii królowa W. Brytanii Elżbieta II przybędzie dziś z podobną wizytą do Dhaki, stolicy Bangladeszu (wcześniej Pakistanu wschodniego). Potrwa ona do 17 listopada.

LONDYN. Jak donoszą z Kairu, władze egipskie postanowiły znacznie rozbudować największy port republiki, Aleksandrię. Do roku 2000 zdolność przeładunkowa tego portu ma wzrosnąć z 23 mln ton obecnie do 65 mln. W pierwszej fazie rozbudowy powstanie m.in. nowe wejście do portu i basen do manewrowania statkami.

Plaga meduz nad M. Śródziemnym

Gwałtowne rozmnożenie się meduz na wybrzeżu śródziemnomorskim w okresie ub. 5 lat, było przedmiotem specjalnej konferencji ekspertów z 15 europejskich krajów oraz Stanów Zjednoczonych, która odbyła się na początku bm. w Atenach. Stwierdzono, że należy podjąć skoordynowane wysiłki zmierzające do ochrony rybaków i plażowiczów przed meduzami — schorzeniami uczuleniowymi, zatykaniem sieci rybaków przez ławice, tworzące zbitą, galaretowatą masę oraz przenikaniem meduz do systemów chłodniczych, korzystających z wody morskiej.

Przed 5 laty w wielu regionach turystycznych wybrzeży śródziemnomorskich pojawiły się nagle dwie odmiany meduz. Przyczyna tego zjawiska jest, jak do tej pory, nieznana. Badacze przypuszczają jednak, że przyczyniają się do tego znaczne ilości ścieków w wodach morskich, dostarczających meduzom pożywienia.

Jako inną przyczynę wymienia się fluktuacje klimatyczne, co z kolei wymaga przeprowadzenia badań całego obszaru nawiedzonego przez meduzy oraz prądów morskich i temperatury wody.

Uczestnicy konferencji stwierdzili, że zwalczanie meduz za pomocą drastycznych środków mogłoby wywrzeć negatywne skutki w równowadze ekologicznej całego obszaru, należy więc raczej sięgnąć do takich metod, jak udostępnienie turystom szerokiej informacji o zachowaniu niezbędnych środków ostrożności, m.in. unikania kąpieli w miejscach szczególnie nawiedzanych przez ławice meduz, jak również stosowania się do zaleceń administracji kąpielisk.

Jeżeli chodzi o środki mechaniczne, zaproponowano utworzenie „bariery ochronnej" w postaci zapór z boi odstraszającej meduzy i utrzymującej je z dala od wybrzeży.

Prowadzone są intensywne badania nad rozwojem szczepionki zapobiegającej reakcji alergicznej, występującej w wyniku zetknięcia się z jadem. Testowane są również specjalne płyny i kremy ochronne łagodzące oparzenia i przeciwdziałające ogólnym reakcjom organizmu na jad, m.in. znacznemu spadkowi ciśnienia krwi. Lek zawarty w płynie ma działanie czasowo zamrażające komórki skóry i neutralizujące działanie jadu.

sobota i niedziela na dalekopisowej taśmie

Z kraju

● 11 bm. Biuro Polityczne KC PZPR rozpatrzyło materiały przygotowywane na XIV plenum Komitetu Centralnego oraz zapoznało się z założeniami Centralnego Planu Rocznego na 1984 r., które są obecnie w toku konsultacji. Przyjęto także informacje dotyczące wyników gospodarczych po 10 miesiącach br. Postanowiono zwołać XIV plenum KC w dniach 18—19 listopada br.

● Przewodniczący Rady Państwa, prof. **Henryk Jabłoński,** objął honorowy patronat nad obchodami 65 rocznicy powstania wielkopolskiego. Wybuchło ono w Poznaniu 27 grudnia 1918 r., a w rezultacie tego zwycięskiego czynu zbrojnego powróciła do macierzy znaczna część ziem b. zaboru pruskiego.

● I sekretarz KC PZPR, **Wojciech Jaruzelski,** przyjął 11 bm. **Stojana Michajłowa** — sekretarza KC Bułgarskiej Partii Komunistycznej. W rozmowie podkreślono znaczenie dalszego pomyślnego rozwoju stosunków współpracy między bratnimi partiami i krajami.

● W drugiej połowie listopada br. minister spraw zagranicznych, **Stefan Olszowski,** złoży oficjalne wizyty w Wietnamskiej Republice Socjalistycznej, Kampuczańskiej Republice Ludowej, Laotańskiej Republice Ludowo-Demokratycznej, Królestwie Tajlandii i Republice Indonezji, na zaproszenie rządów tych krajów.

Ze świata

● Papież zwrócił się do uczonych całego świata, aby przeciwstawili się dalszemu wykorzystywaniu nauki do celów wojennych oraz potępił „kolonializm naukowy i technologiczny" bogatych krajów w stosunku do biednych. **Jan Paweł II** przemawiał w sobotę w Watykanie do blisko stu uczonych z całego świata, zaproszonych na sesję Papieskiej Akademii Nauk poświęconą tematowi „Nauka w służbie pokoju".

● Dziesiątki tysięcy dziewcząt i chłopców z wielu rejonów Rumunii wzięło udział 12 bm. w młodzieżowym marszu pokoju zorganizowanym w Bukareszcie. Demonstranci domagali się zaprzestania wyścigu zbrojeń, zdecydowanego odrzucenia broni atomowej i podjęcia konkretnych kroków w dziedzinie rozbrojenia.

● 13 bm. premier Grecji, **Andreas Papandreu,** zakończył 3-dniową nieoficjalną przyjacielską wizytę w Bułgarii, podczas której spotkał się z przywódcą bułgarskim, **Todorem Żiwkowem.** Na zorganizowanej na zakończenie wizyty konferencji prasowej Andreas Papandreu oświadczył, że Grecja nie będzie omawiała ze Stanami Zjednoczonymi kwestii ewentualnego instalowania rakiet nuklearnych na terenie swego kraju.

● Rada Państwa Republiki Kuby ogłosiła w niedzielę żałobę narodową dla uczczenia kubańskich pracowników, zabitych podczas inwazji wojsk amerykańskich na Grenadzie.

w nocy i rano

Jak informuje dyżurny Wydziału Ruchu Drogowego w Wojewódzkim Urzędzie Spraw Wewnętrznych w Radomiu — minionej soboty o godzinie 17 na trasie E-7 w Skarżysku Książęcym jadący rowerem bez świateł Adam M. lat 66 został najechany przez samochód marki „polonez". Rowerzysta poniósł śmierć na miejscu.

W niedzielę w Skaryszewie kierowca „nysy", Zdzisław K. spowodował poślizg samochodu i wjechał do przydrożnego rowu. W wypadku poniósł śmierć 28-letni pasażer Stanisław Z. Kierowca zbiegł z miejsca wypadku.

W minioną sobotę i niedzielę w Radomiu i okolicy zanotowano również 4 kolizje drogowe spowodowane nagłą zmianą pogody.

(wojwar)

* * *

W Kielcach na ul. Jagiellońskiej, Zdzisław J. l. 50 kierując w stanie nietrzeźwości „trabantem" najechał na tył „jelcza". Kierujący i pasażer doznali wskutek tego obrażeń ciała.

Na skutek nieostrożności doznał obrażeń ciała również 73-letni Józef D., który w Węgrzynowie (gm. Mniów) wszedł nagle na jezdnię, wprost pod koła nadjeżdżającego samochodu.

http://sbc.wbp.kielce.pl

sport

Łakomiec i Wieczorek boksowali w finałach turnieju Stamma

W Warszawie zakończył się VI Międzynarodowy Turniej Pięściarski o Memoriał Feliksa Stamma. W finałowych walkach występowali dwaj bokserzy z naszego terenu. W wadze półciężkiej Stanisław Łakomiec z Błękitnych Kielce i Bogdan Wieczorek z Broni Radom, w wadze średniej.

Pierwszy z nich miał za przeciwnika boksera Czarnych Słupsk, Misiaka. Walka miała dość wyrównany charakter, ale w rezultacie lepszym okazał się pięściarz z Kielc, odnosząc jednogłośnie zwycięstwo. Nie powiodło się natomiast Wieczorkowi, który przegrał z aktualnym mistrzem kraju Petrichem.

W półfinale Łakomiec pokonał zawodnika Algerii **Koefa**.

W poszczególnych wagach zwycięstwa odnieśli: papierowa — **Starzyk**, musza — **Kunth** (NRD), kogucia — **Czerendorzin** (Mongolia) piórkowa — **Nowak**, lekka — **Adach**, lekkopółśrednia — **Rivero** (Kuba) półśrednia — **Abboud** (Algieria), lekkośrednia — **Kozłowski**, średnia — **Petrich**, półciężka — **Łakomiec**, ciężka — **Czerniszewski**, superciężka — **Pałucki**.

Na akademii z okazji 60-lecia Polskiego Związku Bokserskiego byłych sędziów i pięściarzy wyróżniono odznaczeniami państwowymi. Wśród nich znalazł się radomianin były zawodnik, **Antoni Czortek**, który otrzymał Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia.

mar

Puchar Broni dla Wisły Płock

W Radomiu rozegrany został I turniej piłki ręcznej chłopców rocznika spartakiadowego o puchar Broni. Pierwsze miejsce wywalczył zespół **Wisły Płock** przed SKS Gdańsk. Trzecie miejsce zajęła drużyna gospodarzy, **Broni**, która w decydującym pojedynku pokonała **Piotrcovię** 26:22. W innych spotkaniach radomianie uzyskali wyniki: z MKS Pabianice 34:27, z Pogonią Zabrze 22:21 i z Wisłą Płock 21:21. Najlepszym zawodnikiem turnieju wybrany został **Cezary Staczyński** z Wisły, bramkarzem **Jacek Spyt** z Broni, a strzelcem **Robert Niedźwiecki** z Pogoni Zabrze — **— 49 bramek.**

(jg)

W pierwszej lidze

W spotkaniach ekstraklasy piłki ręcznej mężczyzn padły wyniki: Hutnik Kraków — Grunwald Poznań 34:24 i 36:34, Pogoń Zabrze — AZS Politechnika Wrocław 27:24 i 30:27, Śląsk Wrosław — AZS Gorzów 30:12 i 22:19, Wybrzeże Gdańsk — AZS Warszawa 33:25 i 29:23.

W tabeli prowadzi Anilana przed Wybrzeżem, oba zespoły mają po 28 pkt. Łodzianie występowali wczoraj w Sofii przeciwko CSKA w meczu Pucharu Europy. Zwycięstwo odniosła Anilana 24:19.

m

TOTO LOTEK

I — 18, 27, 33, 37, 40, 49 dod. 22

II — 9, 10, 11, 28, 29, 36

15 rund na ringu

29-letni **Marvin Hagler** (USA) — bokserski mistrz świata w wadze średniej zmierzył się w Las Vegas w obronie tytułu z 32-letnim **Roberto Duranem** (Panama). 15 tys. widzów było świadkami zwycięstwa Haglera, który w 15-rundowym pojedynku wypunktował rywala. Sędziowie punktowali 144-142, 146:145 i 144:143 dla Haglera. Jego bilans w karierze zawodowca zawiera 58 zwycięstw, 2 remisy i 2 porażki.

Connors płaci karę

Amerykański tenisista **Jimmy Connors**, uczestniczący w londyńskim turnieju Grand Prix, ukarany został grzywną w wysokości 1000 dolarów. Powodem tej kary było nieodpowiednie zachowanie się Connorsa w drugim secie jego zwycięskiego spotkania z Hankiem Pfisterem.

Ponieważ Connors nie usprawiedliwił swej nieobecności w niedawnym turnieju w Sztokholmie, grozi mu dalsza kara w wysokości 10 tys. dolarów, a tym samym okresowy zakaz startów.

Piłkarze ekstraklasy zakończyli rozgrywki mistrzowskie. Mistrzem jesieni został zespół beniaminka z Wałbrzycha, **Górnik**. Drużyna ta w ostatnim meczu wyjazdowym po dobrym meczu pokonała chorzowski Ruch. Najlepszym strzelcem jesieni został **Ciołek**, mając na koncie 11 bramek. Za tydzień piłkarze zespołów I- i II-ligowych rozegrają mecze Pucharu Polski, a ich zwycięzcy awansują do ćwierćfinałów.

Legia Warszawa — Widzew Łódź 0:0, Śląsk Wrocław — Zagłębie Sosnowiec 2:0, Wisła Kraków — Motor Lublin 0:0, Pogoń Szczecin — Lech Poznań 2:0, Ruch Chorzów — Górnik Wałbrzych 1:2, ŁKS — Górnik Zabrze 2:1, Szombierki Bytom — Bałtyk Gdynia 0:2, GKS Katowice — Cracovia 0:0.

1. Górnik W.	22	29—12
2. Lech	21	23—10
3. Widzew	20	21—11
4. Pogoń	19	25—11
5. Motor	19	14—9
6. Górnik Z.	18	14—10
7. Ruch	18	18—15
8. Legia	16	20—19
9. Śląsk	13	22—24
10. ŁKS	12	16—25
11. Katowice	11	20—27
12. Cracovia	11	11—18
13. Wisła	11	20—28
14. Bałtyk	10	13—21
15. Szombierki	10	12—23
16. Zagłębie	9	11—26

Ostatki piłkarskie

Górnik W. na czele tabeli

Portugalia jedzie do Francji

● W Lizbonie odbył się wczoraj ostatni pojedynek eliminacyjny do mistrzostw Europy, w którym zmierzyły się drużyny **Portugalii i ZSRR**. Mecz rozegrany w obecności 60 tys. widzów zakończył się zwycięstwem gospodarzy 1:0 (1:0), bramkę strzelił **Jordao** w 44 min. z rzutu karnego. Ta wygrana dała Portugalczykom awans do finałów mistrzostw Europy, które odbędą się w przyszłym roku na terenie Francji.

Końcowa tabela:

1. Portugalia	6	10	11— 6
2. ZSRR	6	9	11— 2
3. Polska	6	4	6— 9
4. Finlandia	6	1	3—14

● Olimpijska drużyna **NRD** w kolejnym spotkaniu eliminacyjnym do turnieju w Los Angeles pokonała na własnym terenie **Norwegię** 1:0 (1:0). Bramkę strzelił **Raab** w 31 min. Po tym meczu tabela wygląda:

1. NRD	6	11	9— 3
2. POLSKA	6	10	11— 5
3. Norwegia	8	6	9—10
4. Dania	6	5	7— 6
5. Finlandia	8	2	5— 7

W kwietniu przyszłego roku rozegrane zostaną ostatnie mecze, m.in. Polska — NRD, które zadecydują o awansie na olimpiadę.

● W eliminacyjnym spotkaniu do mistrzostw Europy zespół **Cypru** przegrał z **Rumunią** 0:1.

● W Zagrzebiu w towarzyskim meczu **Jugosławia** zremisowała z **Francją** 0:0.

opr. (mar)

Przy zielonym stole

Tenisiści stołowi **Broni Radom** w meczach o mistrzostwo II ligi występowali w Krakowie przeciwko tamtejszej **Wandzie**. Spotkania zakończyły się połowicznym sukcesem radomian, którzy wywalczyli jeden punkt, remisując 9:9 i ulegając 8:10. Punkty wywalczyli Grzegorczyk 3—4, Bukalski 3—2, Wiatrak 3—1 i debel Bukalski — Grzegorczyk 1.

(jg)

Sprintem

● Na odbywających się mistrzostwach świata w akrobatyce sportowej złoty medal wywalczyła Bułgarka **Liliana Georgijewa**.

● W Lizbonie podczas mistrzostw Europy w szermierce **Leszek Swornowski** zdobył brązowy medal w turnieju szpadzistów. Złoto wywalczył zawodnik RFN Pusch.

● Na mistrzostwach Europy w judo, Polak **Jacek Beutler** wywalczył trzecie miejsce w wadze 95 kg. Zwyciężył zawodnik radziecki Jaremienko.

● Bardzo dobrze zaprezentowali się polscy kolarze przełajowi w rozegranym w silnej obsadzie międzynarodowej wyścigu w Bremie. 18-kilometrową trasę najszybciej, w czasie 56 min. i 43 sek., pokonał Polak **Grzegorz Jaroszewski**, wyprzedzając mistrza świata, **Radomira Simunka** z CSRS.

Siatkarze Czarnych wygrali mecze

W Radomiu drużyna siatkarzy Czarnych w spotkaniach o mistrzostwo II ligi podejmowała zespół Stoczniowca Gdańsk. Oba mecze zakończyły się wygraną Czarnych, w sobotę 3:2 (— 10, 2, 4, — 14, 7), w niedzielę 3:0 (8, 6, 1).

Przed meczem odbyły się miłe uroczystości, powitania **Jacka Rychlickiego**, który występował wraz z drużyną narodową na turniejach w Ameryce oraz pożegnanie **Pisarka** będącego od 16 lat zawodnikiem Czarnych. Były również kwiaty dla **Skorupy i Kotali**, którzy rozgrywali 150 mecze drugoligowe oraz Gagackiego, 100 spotkanie.

Konfrontacja tych drużyn miała dwa oblicza. W sobotę gospodarze musieli się bardzo napracować, aby zdobyć punkt, na parkiecie było sporo chaosu i niepotrzebnej dyskusji. W rewanżu Czarni zagrali dużo lepiej i odnieśli zdecydowane zwycięstwo. W sobotnim meczu wyróżnili się: **Rychlicki i Fijałkowski**, w niedzielę **Skorupa, Gagacki i Grzyb**. Ponadto grali jeszcze **Kotala, Tomaszewski, Pogoda, Laskowski**. W innych pojedynkach padły wyniki: **Posnania — Lechia Tomaszów 3:1, 0:3, Grodziec Będzin — AZS W-wa 2:3 i 3:1. Wifama Łódź — Stal Grudziądz 3:0 i 3:0.**

W tabeli prowadzi **Wifama** przed **Czarnymi i Grodźcem**, wszystkie zespoły po 5 zwycięstw.

(jg)

Niepowodzenia koszykarek Staru

Koszykarki **Staru Starachowice** w pojedynkach o mistrzostwo II ligi występowały w Krakowie przeciwko tamtejszemu **Hutnikowi**. Wyjazd zakończył się niepowodzeniem starachowiczanek, które przegrały oba mecze: 46:73 i 50:73.

W innych spotkaniach **Glinik Gorlice** uległ przodownikowi tabeli **Stali Brzeg** 38:78 i 53:79, **AZS Kraków** pokonał **AZS Lublin** 68:67 i 63:55, mecz **Start Lublin — AZS Rzeszów** zakończył się podziałem punktów 67:52 i 60:66, **Stal Stalowa Wola** zwyciężyła **Koronę Kraków** 63:61 i 66:62.

W tabeli prowadzi bez straty punktu Stal, korzykarki Staru zajmują 7 pozycję z 4 pkt.

(m)

ŁKS awansował do finału

Przez trzy dni rozgrywany był w Radomiu półfinałowy turniej Pucharu Polski w siatkówce kobiet. W imprezie udział wzięły drużyny ekstraklasy, aktualny mistrz kraju **ŁKS i Radomka** oraz dwa zespoły II ligi **Kolejarz Katowice i Stal Mielec**. Pojedynki miały być również sprawdzianem przed zbliżającymi się rozgrywkami mistrzowskimi. Jak było do przewidzenia, awans do finału wywalczyła drużyna ŁKS, która w całym turnieju nie poniosła porażki tracąc tylko dwa sety. Łodzianki zwyciężyły Stal 3:0, oraz Kolejarza i Radomkę po 3:1.

Najbardziej zacięty przebieg miały pojedynki Radomki z Kolejarzem i Stalą, która zajęła niespodziewanie drugie miejsce. W występujących drużynach wyróżniły się: **Elżbieta Rychter i Bożena Waloch** z ŁKS, **Bogusława Nowakowska** z Kolejarza, **Lucyna Zielińska** ze Stali i **Halina Zielińska** z Radomki.

Wyniki zespołu radomskiego: **Radomka — Kolejarz 3:2 (—8, 14, — 13, 7, 12) Radomka — Stal 2:3 (16, 6 — 15, — 8, 6), Radomka — ŁKS 1:3 (9, 3 — 12, 9).** Drużyna gospodarzy grała w składzie: **Zielińska, Kusal, Lipowska, Tomczyk, Jędrejek, Maciejak, Skorupa, Ozimek, Mielczarek.**

Do finału prócz **ŁKS** awansowały: **Gwardia Wrocław, Wisła Kraków i Czarni Słupsk.**

(jg)

Korona zdobyła komplet punktów w Lubinie

Piłkarze ręczni Korony Kielce w spotkaniach o mistrzostwo II ligi, podejmowani byli przez Zagłębie Lubin. Oba pojedynki zakończyły się wygraną kielczan, 28:21 (14:9) i 29:22 (15:13). Najwięcej bramek uzyskali A. Tłuczyński 18 i Moneta 10.

Ta kolejka była ostatnią rundy jesiennej. Korona zajęła zdecydowanie pierwsze miejsce tracąc tylko dwa punkty. W ubiegłym sezonie Zagłębie należało do czołówki tych rozgrywek i nic też dziwnego, że kibice Korony obawiali się tych pojedynków. Kielczanie jednak byli wczoraj dobrze dysponowani i nie dali szans ambitnym gospodarzom.

W innych meczach padły wyniki: Gwardia Opole — Górnik Sosnowiec 28:27 i 27:22, Grunwald Ruda Śląska — Czuwaj Przemyśl 35:21 i 35:20, Unia Tarnów — Chrobry Głogów 22:19 i 20:19, Piotrcovia — Lublinianka 21:17 i 25:26.

1. KORONA	18	34	548—421
2. Grunwald	18	28	482—418
3. Gwardia	18	24	444—389
4. Unia	18	20	424—444
5. Lublinianka	18	16	434—426
6. Chrobry	18	15	415—437
7. Zagłębie	18	12	386—436
8. Górnik	16	10	386—398
9. Czuwaj	16	9	374—433
10. Piotrcovia	14	4	302—393

(mar)

W skrócie

Piłkarze nożni drugoligowej **Broni** rozegrali dwa mecze towarzyskie. W pierwszym pokonali **Wisłę Puławy** 4:0, natomiast w Warszawie z **Gwardią** uzyskali wynik bezbramkowy. We wtorek Broń gra z **Cracovią**, a w piątek z **Koroną Kielce**.

jg

http://sbc.wbp.kielce.pl